

Olomoucký kraj 2011

Analýza průzkumu veřejného mínění

Název výzkumu:	Studie postojů a názorů obyvatelstva Olomouckého kraje 2010 - 2011
Realizátor:	Katedra politologie a evropských studií FF UP Olomouc
Období terénního šetření a zpracování analýzy:	1. čtvrtletí 2011
Metoda výběru respondentů:	Kvótní výběr
Kvóty:	Okres, velikost místa bydliště, věk, vzdělání, pohlaví
Zdroj dat pro kvótní předpis:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo Olomouckého kraje ve věku 18 a více let
Počet dotázaných:	800
Metoda sběru dat:	Osobní rozhovor tazatele s respondentem
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník v tištěné podobě a karty
Garant výzkumu:	Doc. Mgr. Pavel Šaradín, Ph.D.
Zpracovali:	Doc. Mgr. Pavel Šaradín, Ph.D. Doc. PhDr. Tomáš Lebeda, Ph.D. Bc. Lukáš Martinák

Úvod: krajské volby v České republice

V České republice se uskutečnily krajské volby již třikrát, což umožňuje dostatečné zkoumání tohoto fenoménu. Zároveň se ukazují určité pravidelnosti, zejména pokud jde o volební podporu. V případě neparlamentních voleb se badatelé soustřeďují zejména na výzkum volební účasti, podporu politických stran, analýzy aktérů voleb, průběh primárních voleb, volební geografii, vznik a působení menších politických hnutí, nezávislých kandidátů atd. Do značné míry se výše uvedeným charakteristikám věnuje teorie voleb druhého řádu (SOE), kam patří všechny druhy voleb, kromě těch do hlavního zastupitelského orgánu (Poslanecká sněmovna). Její prvky byly důkladně popsány a analyzovány na příkladě prvních přímých voleb do Evropského parlamentu (EP), které se uskutečnily v roce 1979. Kromě evropských voleb k SOE patří místní a regionální volby, prezidentské volby v neprezidentských systémech, referenda či volby do většiny horních komor parlamentů. Samozřejmě že před tímto uceleným teoretickým rámcem obou autorů vznikly studie, které na jedné straně mapovaly odlišnosti mezi národními (federálními) volbami, a těmi takzvaně méně důležitými (zemské volby ve Spolkové republice Německo vs. volby do Bundestagu, prezidentské volby ve Spojených státech vs. volby kongresové atd.), nebo se naopak věnovaly určitým souvislostem, především pak časovému vztahu mezi těmito druhy voleb.

Co se projevuje v těchto volbách druhého řádu? Voliči z hlediska pravomocí v méně důležitých volbách se svým hlasem riskují a neváhají podpořit sobě nejbližšího kandidáta, i když riskují, že kandidát neuspěje a oni tak v podstatě ztratí svůj hlas. Podle závěrů výzkumů by mělo například platit, že menší, nové a radikálnější strany mají větší šanci na úspěch v SOE ve srovnání s hlavními volbami než strany velké. Dále že volební účast v SOE je pravidelně nižší než v hlavních volbách, nebo že výsledky stran, které tvoří vládu, ovlivňuje křivka popularity vládních stran v jednotlivých fázích volebního cyklu. Právě toto je typické pro Českou republiku. Součástí teorie SOE je i skutečnost, že do předvolebních kampaní méně důležitých voleb pronikají témata národních voleb. Pro podporu vládních i opozičních politických stran ve volbách druhého řádu je však rozhodující, v jaké fázi volebního cyklu se konají. Rozdělit jej můžeme do tří period: období do 12 měsíců po volbách, období mezi 13 a 36 měsícem po volbách) a od 37 do 48 měsíce po hlavních volbách. **Platí tedy, že podpora vládních stran se snižuje především uprostřed volebního období.**

Mnohé teoretické závěry jsou u nás úspěšně prokazovány, což platí zejména pro krajské volby, které se konaly zatím třikrát (2000, 2004 a 2008). Protože voliči hlasovali přibližně uprostřed voleb do Poslanecké sněmovny, nerozhodovaly ani tak krajské volební programy, ale fáze cyklu a celostátní tematika kampaní. V roce 2000 a 2004 byla hlavní vládní stranou ČSSD a tyto volby zásadním způsobem prohrála. V roce 2008 se situace

obrátila, takže nejsilnější vládní strana ODS byla poražena a opoziční sociální demokraté s přehledem zvítězili ve všech krajích. Jednoznačně tedy platí, že **krajské volby jsou v ČR referendem o vládě**.

V Olomouckém kraji si zvolená samospráva v minulosti již třikrát zpracovala průzkum veřejného mínění, a to v letech 2003 (zde však šlo o anketu), 2005 a 2007. V naší analýze, pokud je to možné a užitečné, data z předešlých průzkumů používáme. Zejména v případech, kdy je vhodné sledovat vývoj určitých proměnných v čase.

Metodologie výzkumu

Výzkum byla realizován Katedrou politologie a evropských studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého na zakázku Olomouckého kraje. Terénní výzkumné šetření a zpracování analýzy se uskutečnilo v 1. čtvrtletí roku 2011. Výzkum byl realizován na reprezentativním vzorku obyvatel Olomouckého kraje starších 18 let. Výběr respondentů byl proveden pomocí metody kvótního výběru. Použitými kvótními znaky byly: počet obyvatel žijících v jednotlivých okresech, počet obyvatel podle velikosti místa bydliště, věku, vzdělání a pohlaví. Odpovědi byly zaznamenávány při osobním rozhovoru tazatele s respondentem do tištěného standardizovaného dotazníku.

Kvótní předpis pro výzkum:

Okres	Jeseník	Prostějov	Přerov	Olomouc	Šumperk	CELKEM
CELÝ SOUBOR	52	137	168	288	155	800
POHLAVÍ						
Muži	26	67	82	140	76	391
Ženy	26	70	86	148	79	409
	52	137	168	288	155	800
VĚK						
18 - 30 let	12	31	37	66	35	180
31 - 45 let	14	37	47	80	42	220
46 - 60 let	14	34	42	72	41	203
61 a více let	12	35	42	70	38	197
	52	137	168	288	155	800
VZDĚLÁNÍ						
Základní	18	44	51	83	53	248
Střední bez maturity	21	56	65	107	59	307
Střední s maturitou	10	30	42	74	34	190
Vysokoškolské	3	8	10	25	8	54
	52	137	168	288	155	800
VELIKOST MÍSTA BYDLIŠTĚ						
do 999 obyvatel	9	40	40	30	27	146

1000 - 1999 obyvatel	9	28	19	52	20	128
2000 - 4999 obyvatel	19	13	8	36	43	119
5000 - 19999 obyvatel	15	0	43	45	30	132
20000 - 49999 obyvatel	0	56	58	0	35	149
50000 a více obyvatel	0	0	0	125	0	125
	52	137	168	288	155	800

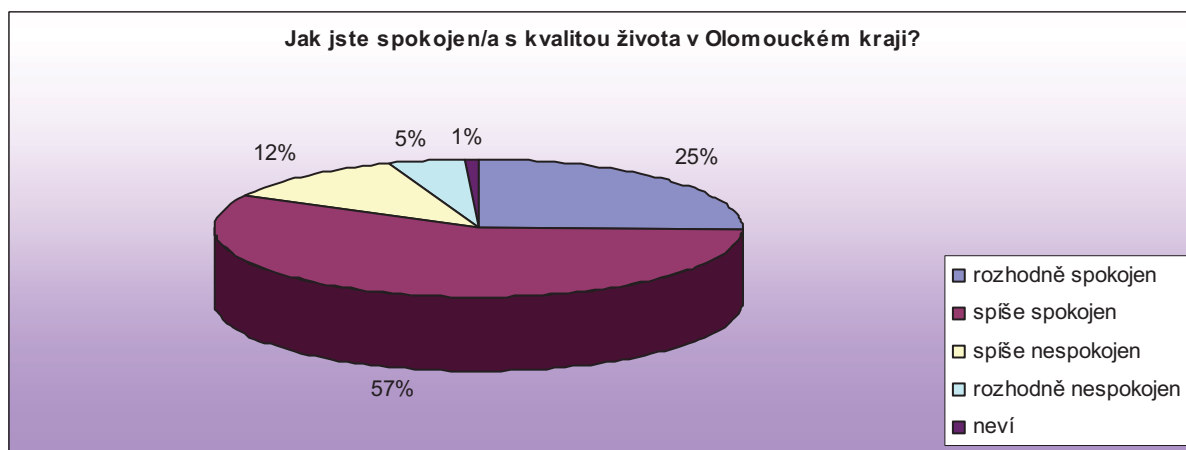
Základní rozdíl mezi předešlým průzkumem (2007) a naším spočíval ve způsobu oslovení vzorku. Zatímco předchozí kvóta byla vybrána v 17 obcích Olomouckého kraje, tento výzkum byl realizován celoplošně na území kraje. V terénu provedli sběr dat studenti Katedry politologie a evropských studií FF UP, kteří na podobných šetřeních již několikrát pracovali, pro výzkum Olomoucký kraj 2011 byli speciálně vyškoleni.

1. Kvalita života v Olomouckém kraji očima respondentů

Na začátku šetření jsme se dotazovali, nakolik jsou respondenti spokojeni či nespokojeni s kvalitou života v Olomouckém kraji. Na otázku **Jak jste spokojen/a s kvalitou života v Olomouckém kraji?** odpověděli všichni dotázaní. Přibližně čtvrtina respondentů odpověděla, že jsou rozhodně spokojeni (25,4 %). Nejpočetnější skupinou byli lidé spíše spokojení s kvalitou života, kteří tvořili nadpoloviční většinu (57,3 %). Spíše nespokojených byla zhruba desetina občanů kraje (11,8 %), přičemž rozhodně nespokojených bylo necelých pět procent (4,6 %). K dané otázce se nevyjádřilo jedno procento dotázaných (0,9 %).

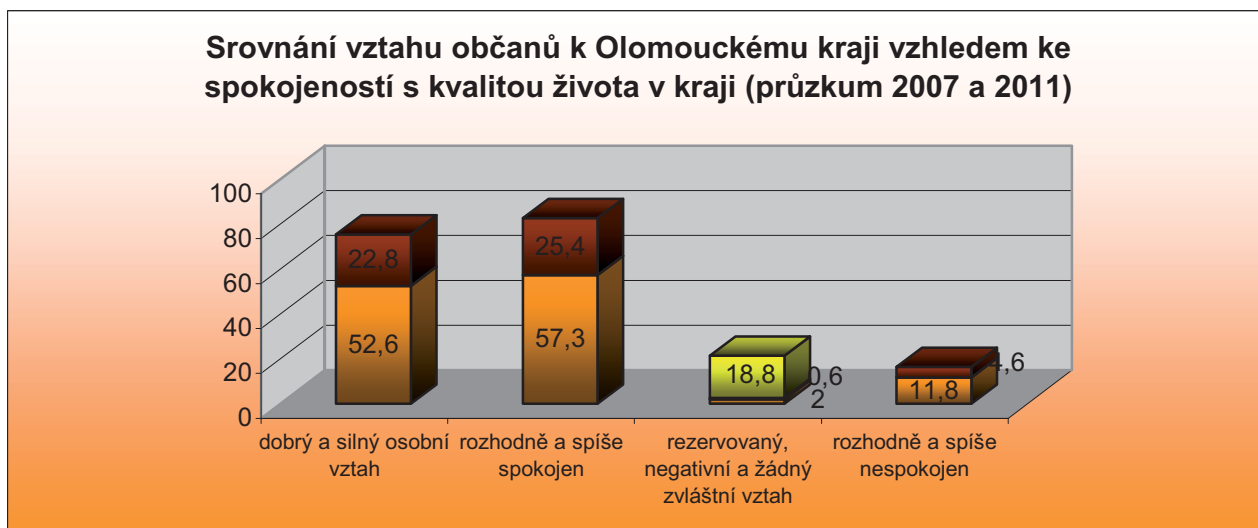
Jak jste spokojen/a s kvalitou života v Olomouckém kraji?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
rozhodně spokojen	203	25,4
spíše spokojen	458	57,3
spíše nespokojen	95	11,8
rozhodně nespokojen	37	4,6
neví	7	0,9
celkem	800	100

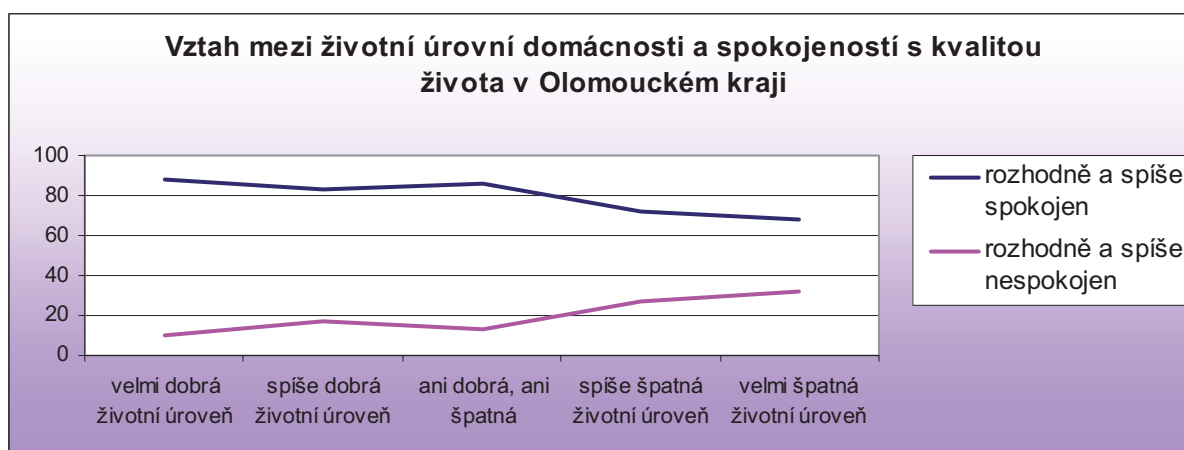

Z výše uvedených odpovědí lze vyvodit závěr, že naprostá většina obyvatel kraje je s kvalitou života spokojena (82,7 %), kdežto relativně malá část shledává kvalitu života jako neuspokojující (16,4 %). Jestliže srovnáme tyto údaje s výsledky obdobného průzkumu Olomoucký kraj 2007 (dále jen průzkum 2007), potvrdíme tím současný trend. V průzkumu 2007 byli respondenti tázáni na jejich vztah k prostředí, v němž žijí, resp. k Olomouckému kraji. Zatímco dobrý až osobní vztah ke kraji pociťovaly tři čtvrtiny občanů (75,4 %), rezervovaný až negativní vztah vyjádřil pouhý zlomek dotázaných (2,6 %). Neutrální postoj vůči kraji přiznala necelá pětina (18,8 %). Nepřímo se tím potvrdil očekávaný vztah mezi pozitivním vztahem k Olomouckému kraji a spokojeností s kvalitou života v něm. U převážné

části těch obyvatel kraje, kteří nepociťují žádný zvláštní vztah k prostředí jejich života, je tato absence kladného postoje zřejmě způsobována neuspokojujícím stavem kvality života (při pohledu na následující graf je zřejmé, že třetí a čtvrtý sloupeček jsou si hodnotově mnohem blíže po přidání skupiny s neutrálním postojem).

Ve spojení spokojenosti s kvalitou života s **životní úrovní domácnosti** dotazovaného zjišťujeme, že zde platí zřejmá přímá úměra, ačkoli s velmi pozvolnou klesající, resp. rostoucí tendencí. Jinými slovy, čím lepší byla životní úroveň respondenta, tím spokojenější byl s kvalitou života, a naopak. Občané, považující životní úroveň své domácnosti za velmi dobrou, jsou v rozhodující většině (88, 5 %) spokojeni (rozhodně a spíše) s kvalitou života v Olomouckém kraji; občané se spíše dobrou životní úrovní domácnosti jsou spokojeni v 82,9 %; s ani dobrou, ani špatnou životní úrovní pak v 85,6 %; se spíše špatnou životní úrovní 72,1 %; a občané označující životní úroveň jako velmi špatnou jsou ve svých 68 % spokojeni s kvalitou života. Obdobný trend je vysledovatelný také u nespokojených. Při zaměření se na **celkový příjem domácnosti** bylo dosaženo očekávaného zjištění: nejméně spokojenými respondenty byli ti s rodinnými příjmy do 18 tisíc Kč (78,4 %), zatímco nejnejspokojenějšími byli členové domácností s příjmy nad 75 tisíc Kč (93 %).

Výzkum neodhalil zřejmý vztah mezi spokojeností s kvalitou života a **silou konfesní identity**. Podíl spokojených občanů rozdělených do skupin dle četnosti návštěv bohoslužeb byl relativně stejný: v rozmezí od kategorie „návštěva bohoslužby několikrát za týden“ až po kategorii „nikdy nenavštěvuji“ se podíl spokojených dotázaných v intervalu od 80 % do 92,3 %. Nejspokojenější skupinou byli věřící, účastníci se bohoslužeb přibližně jednou za měsíc. Obdobných výsledků bylo dosaženo u rozdělení respondentů podle **pohlaví**. Zatímco ženy jsou celkově spokojenější s kvalitou života v Olomouckém kraji (84,4 %), muži pocítují spokojenost ve čtyřech pětinach případů (80,9 %).

Dalšími proměnnými, jejichž vztah k míře (ne)spokojenosti s kvalitou života jsme analyzovali, jsou **územní a věkové zařazení**. Z výsledků průzkumu vyplývá, že nejvíce spokojeni jsou obyvatelé okresu Přerov (86,6 %). Za nimi pak sestupně následují občané Olomoucka a Šumperska (shodně 83,7 %) a Prostějovska (77,9 %). V poměru k ostatním okresům byla nejnižší míra spokojenosti zaznamenána u respondentů z Jesenicka (71,6 %), kde nespokojenost dosáhla podílu více než jedné čtvrtiny (28,3 %). Pokud jde o věk, nejvyšší míra spokojenosti panuje u občanů ve věku 41–50 let (88,2 %) a starších 63 let (85,9 %). Co však stojí za pozornost jsou skupiny, jež vykazují spokojenost nejnižší: mladí lidé ve věku 18–25 let (79,7 %) a lidé předdůchodového věku 51 až 62 let (76,2 %).

Jak jste spokojen/a s kvalitou života v Olomouckém kraji? Rozdělení dle okresů.

odpověď	Olomouc (%)	Prostějov (%)	Přerov (%)	Šumperk (%)	Jeseník (%)
rozhodně spokojen	29,5	21,3	22,1	23,6	28,3
spíše spokojen	54,2	56,6	64,5	60,1	43,3
spíše nespokojen	11,1	16,9	10,5	9,5	13,3
rozhodně nespokojen	4,2	3,7	1,7	6,1	15,0
neví	1,0	1,5	1,2	0,7	-
celkem	100	100	100	100	100

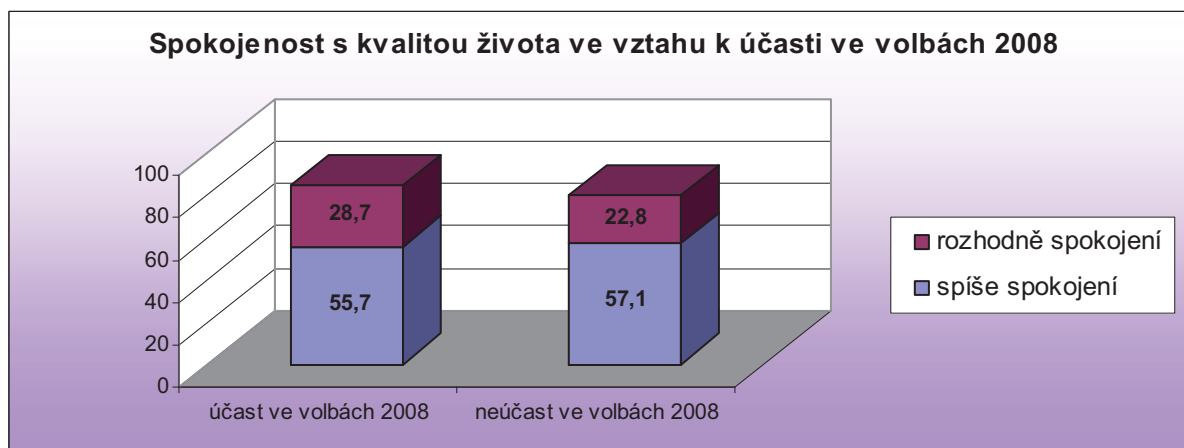
Jak jste spokojen/a s kvalitou života v Olomouckém kraji? Rozdělení dle věku.

odpověď	18–25 let (%)	26–31 let (%)	32–40 let (%)	41–50 let (%)	51–62 let (%)	63 a více let (%)
rozhodně spokojen	19,5	33,8	21,0	24,3	22,4	34,0
spíše spokojen	60,2	48,1	62,2	63,9	53,8	51,9
spíše nespokojen	16,1	10,4	11,2	9,7	15,4	7,7
rozhodně nespokojen	4,2	7,8	3,5	2,1	6,4	5,1
neví	-	-	2,1	-	1,9	1,3
celkem	100	100	100	100	100	100

Nejvyšší dosažené vzdělání dotazovaného rovněž představuje v hodnocení spokojenosti s kvalitou života v Olomouckém kraji ovlivňující faktor. Lidé, kteří dosáhli maturitního, resp. vysokoškolského vzdělání, vnímají kvalitu života výrazně kladněji (84,3, resp. 84,4 %). Oproti tomu lidé se základním vzděláním a vyučením, popř. středního vzdělání bez maturity jsou spokojeni méně (79,7, resp. 79,2 %).

Zajímavý výsledek nabízí pohled na **ekonomické postavení** respondenta. Nejméně spokojenými socioekonomickými skupinami jsou nezaměstnaní (60,8 %) a pracující důchodci (61,9 %). Vedle toho lidé zaměstnaní (83,7 %), podnikatelé a osoby samostatně výdělečně činné (86,1%), studenti (83,1 %), důchodci (86,7 %) a osoby na mateřské či rodičovské dovolené (83,8 %) vykazují poměrně vysokou a vzájemně srovnatelnou úroveň spokojenosti. Jedná se o jistý náznak korelace mezi spokojeností na jedné straně a nezaměstnaností, popř. nedostatkem pracovních příležitostí na straně druhé: subjektivní spokojenost s kvalitou života je do značné míry ovlivňována neschopností nalézt adekvátní pracovní zařazení (u první ze skupin) či nutností hledat zaměstnání, pravděpodobně z důvodu neutěšené ekonomické situace domácnosti (u druhé ze skupin).

Poslední sledovanou souvztažnou veličinou se spokojeností s kvalitou života v Olomouckém kraji byla **účast v krajských volbách na podzim 2008**. Občané, kteří byli odevzdat svůj hlas ve volbách 2008, hodnotí kvalitu života kladněji (84,4 %). Avšak nevoliči dosahují čtyř pětinové spokojenosti (79,9 %). Podíl mezi rozhodně spokojenými a spíše spokojenými je zajímavější. Volebně angažovaní občané byli rozhodně spokojeni s kvalitou života z téměř třiceti procent (28,7 %), kdežto nevoličů stejného názoru bylo o šest procentních bodů méně (22,8 %). Můžeme tedy usuzovat, že volební účast je pozitivně stimulována celkovou spokojeností potenciálních voličů Olomouckého kraje.

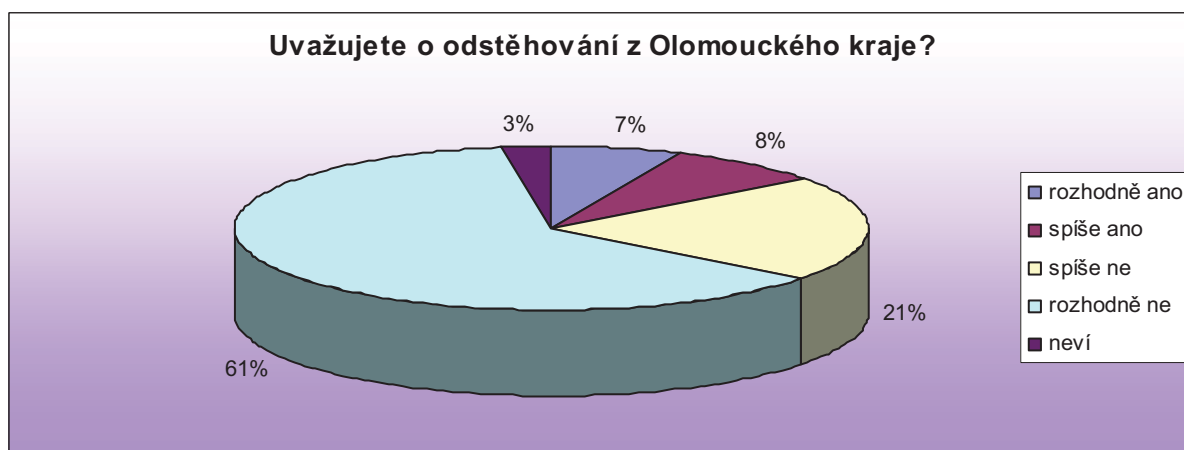

2. Úvahy obyvatel o odstěhování z Olomouckého kraje

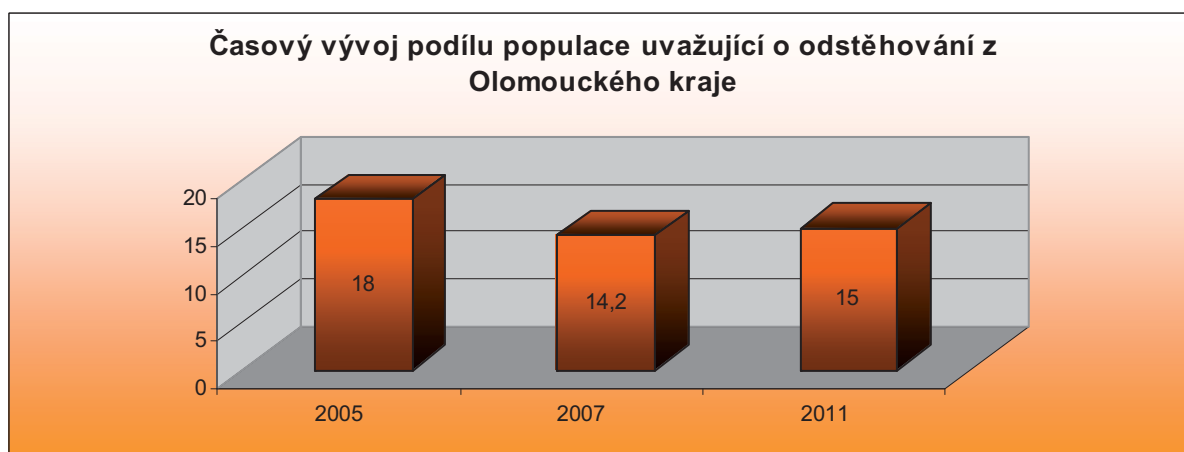
Další otázkou, na kterou dotazovaní odpovídali, byla: **Uvažujete o odstěhování z Olomouckého kraje?** Cílem bylo monitorovat s pomocí výsledků průzkumu 2007 vývoj migračních plánů u obyvatel kraje. Odstěhování se jeví jako nutnost velmi malé části populace (6,6 %). Jako možnou alternativu řešení situace ji vnímá téměř každý desátý tázaný (8 %). Naopak o odstěhování z Olomouckého kraje rozhodně neuvažuje téměř 62 % a každý pátý (20,9 %) o odstěhování neuvažuje, avšak neodmítá je tak kategoricky.

Uvažujete o odstěhování z Olomouckého kraje?

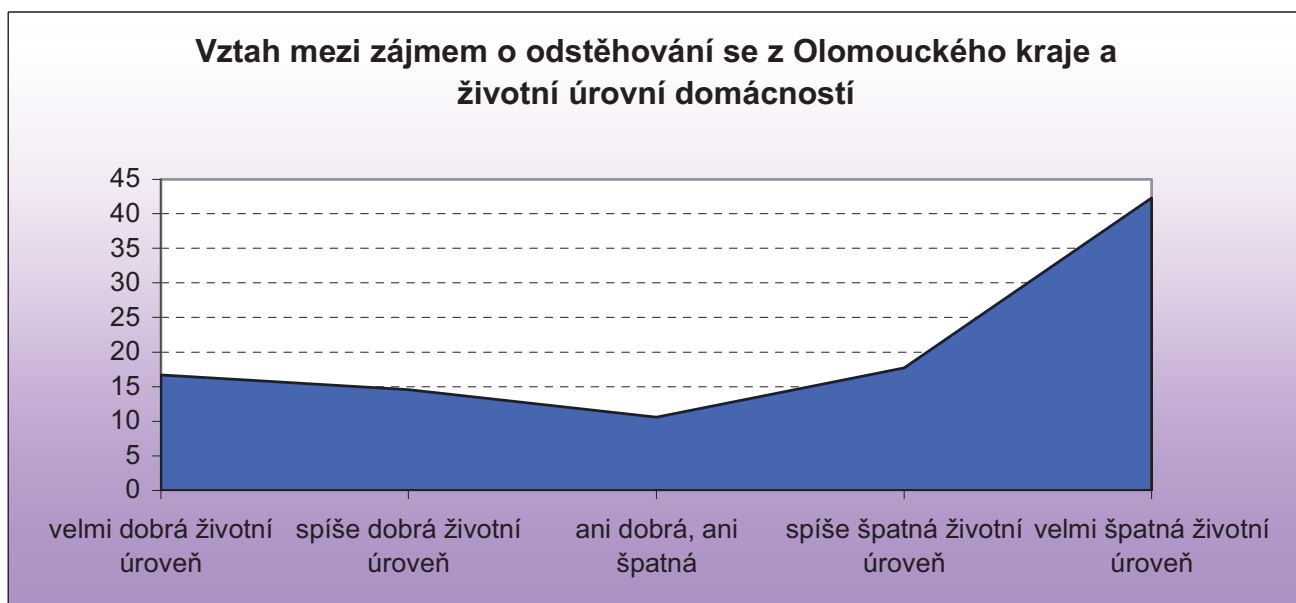
odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
rozhodně ano	53	6,6
spíše ano	64	8,0
spíše ne	168	20,9
rozhodně ne	495	61,9
neví	20	2,6
celkem	800	100

Většina obyvatel – 82 % – neuvažuje o odstěhování z Olomouckého kraje. Jinými slovy, možná migrace z regionu je představitelným řešením životní situace pro každého sedmého občana. Ve srovnání s předchozím stavem z let 2005 a 2007 docházíme k závěru, že popularita úvah o odstěhování se mezi obyvatelstvem Olomouckého kraje je ve střednědobé perspektivě stabilní. Zatímco v roce 2005 uvažovala o odstěhování bezmála jedna pětina dotázaných (18 %), o dva roky později činil podíl této skupiny 14,2 procenta populace, tzn. že došlo k poklesu o 3,8 procentního bodu. Tato hodnota se víceméně stabilizovala – hodnota stoupla pouze o osm desetin procenta na 15 % což je zcela v rozsahu statistické chyby.

Porovnali jsme potenciální zájem respondentů o odstěhování z Olomouckého kraje s několika dalšími osobními vlastnostmi a zvyky: životní úrovní domácnosti a jejím příjmem, praktikováním náboženského vyznání, pohlavím, bydlištěm, věkem, vzděláním, ekonomickým postavením a účastí v krajských volbách 2008. Při porovnání se **životní úrovní domácnosti** byl zjištěn dvousměrný trend: zatímco, dle předběžného očekávání, lidé žijící v domácnostech se spíše špatnou (17,7 % uvažuje o odstěhování) a zejména velmi špatnou životní úrovní (42,3 % uvažuje o odstěhování) častěji zvažují možnost migrace mimo hranice kraje, podobný, i když o poznání mírnější, vztah platí také u domácností s velmi dobrou (16,7 %) či spíše dobrou životní úrovní (14,6 %). Nejmenší zájem o odstěhování panuje u domácností s průměrnou socioekonomickou úrovní (10,6 %). Navzdory obousměrné tendenci zvýšeného zájmu o odstěhování je stále mnohem výraznější, a tudíž rozhodující, vztah mezi odstěhováním a špatnou životní úrovní. Mírný nárůst úvah o odstěhování z Olomouckého kraje u obyvatel s velmi dobrou životní by mohl být z části vysvětlen možností nalezení vysoce specializované a velmi dobře honorované práce v jiném regionu.

Mezi zájmem o odstěhování a mírou religiozity měřenou pomocí četnosti **náboženského praktikování** nebyla nalezena žádná výrazná souvztažnost. Taktéž **pohlaví** respondentů nehraje důležitější roli při rozhodování se o odstěhování: muži zvažují tuto alternativu ve 13,6 procenta, ženy pak o dvě procenta častěji (15,7 %).

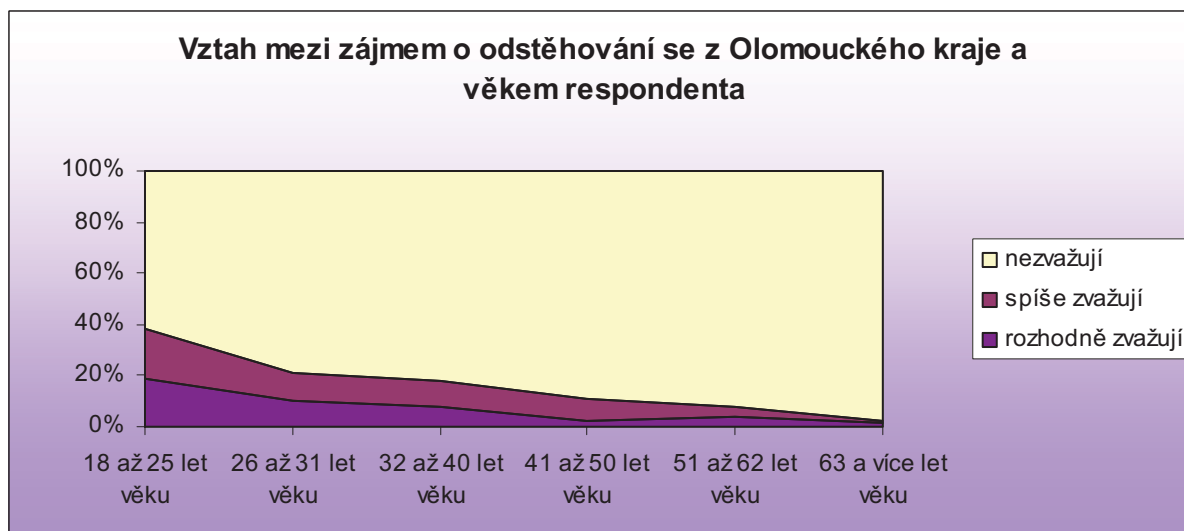
Z pohledu **bydliště**, rozděleného do pěti okresů Olomouckého kraje, o odstěhování z kraje uvažují nejčastěji obyvatelé Jesenicka (29,8 %) a Šumperska (16,8 %). Za povšimnutí stojí poměr mezi rozhodně zvažujícími a spíše zvažujícími odstěhování: zatímco v okresech Olomouc, Prostějov a Přerov je první ze skupin (rozhodně zvažuje) převyšována druhou skupinou (spíše zvažuje), naopak obyvatelé okresů Šumperk a Jeseník, pokud uvažují o odstěhování, pak to ve většině případů míní vážně. Nejnižší procento osob, které uvažují o odstěhování, se nachází mezi občany Přerovska (8,8 %).

Uvažujete o odstěhování z Olomouckého kraje? Rozdělení dle okresů.

odpověď	Olomouc (%)	Prostějov (%)	Přerov (%)	Šumperk (%)	Jeseník (%)
rozhodně ano	5,6	5,2	3,5	10,1	16,7
spíše ano	8,0	9,6	5,3	6,7	13,3
spíše ne	21,3	23,0	14,7	26,2	20,0
rozhodně ne	62,7	60,7	72,9	53,0	50,0
neví	2,4	1,5	3,5	4,0	-
celkem	100	100	100	100	100

Z pohledu **věkových skupin** panuje v této otázce zřejmá tendence: čím mladší tázaný byl, tím vážněji uvažoval o odchodu z Olomouckého kraje. Tento poměr platí jak mezi zvažujícími a nezvažujícími, tak mezi rozhodně a spíše zvažujícími. Respondenti ve věku 18–25 let

přijímají alternativu odchodu ve více než jedné třetině (36,4 %); ve věku 26–31 let pak v jedné pětině (20,8 %); v letech 32–40 uvažuje o odstěhování přes 17 % obyvatel (17,6 %); ve věku od 41 do 50 let myšlenku zvažuje desetina občanů (10,5 %); občané ve věku od 51 do 62 let pak v necelých osmi procentech (7,8 %); a konečně pouze každý čtyřicátý senior od 63 let věku (2,5 %).

Nejvyšší dokončené **vzdělání** tázaných rovněž ovlivňuje úvahy o odchodu z kraje předvídatelným způsobem: až na výjimky lze konstatovat, že čím vyšším vzděláním respondent disponuje, tím příznivěji pohlíží na možnost odstěhovat se: základní vzdělání – 10,1 %; vyučen a střední vzdělání bez maturity (15,9 %) sice vykazuje vyšší hodnotu než střední vzdělání s maturitou (13,2 %), avšak v první skupině nalezneme více jedinců rozhodně odmítajících odstěhování (68,1 %), než-li ve skupině druhé (60,6 %); vysokoškolské vzdělání vévodí – 18,4 % vysokoškoláků uvažuje o odstěhování.

Ekonomické postavení opět poodhaluje logickou souvislost. Skupinami občanů, v nichž jsou úvahy o odstěhování nejběžnější, jsou studenti (41 %) a nezaměstnaní (37,3 %). U zbylých skupin se odstěhování jeví jako možné řešení životní situace u znatelně menšího počtu obyvatel: zaměstnanci – 12,5 %; podnikatelé a OSVČ – 14,1 %; pracující důchodci – 9,1 %; důchodci – 4,1 %; osoby v domácnosti nebo na mateřské dovolené – 11,1 %.

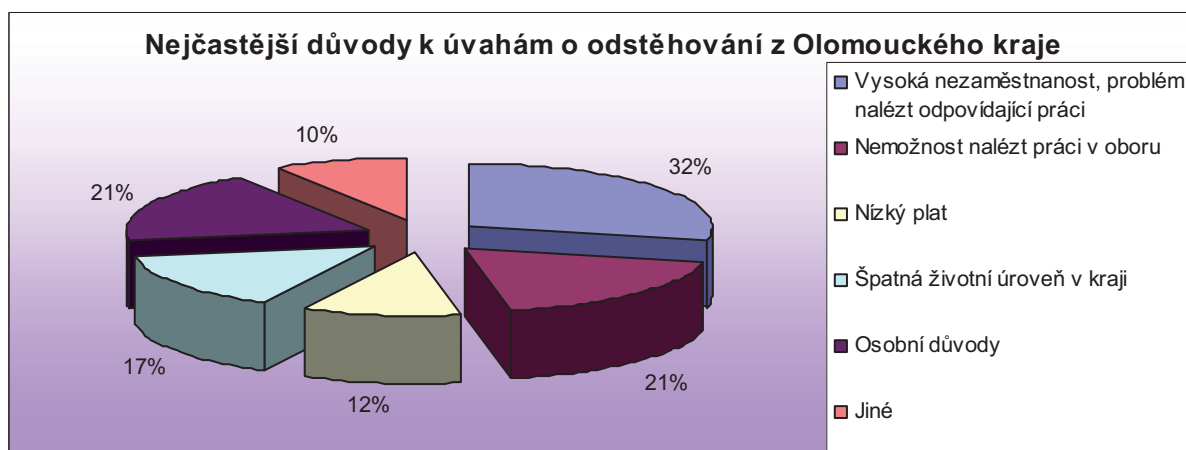
Zájem o odstěhování také častěji projevili občané, kteří se neúčastnili v pořadí posledních **krajských voleb**. Každý pátý nevolič z roku 2008 takovou alternativu zvažuje (19,4 %), přičemž 8,5 procenta z nich o tom bylo rozhodně přesvědčeno. Naproti tomu obdobně uvažovala jen desetina voličů (10,4 %) a z tohoto počtu bylo rozhodně přesvědčeno 4,7 procenta.

2.1 Důvody k úvahám o odstěhování z Olomouckého kraje

Vedle obecného zájmu o odstěhování jsme zjišťovali konkrétní důvody, které k takovému přesvědčení vedou. U respondentů, odpovídajících na předchozí otázku kladně, jsme zaznamenali pět hlavních důvodů, mezi něž patřily následující: vysoká nezaměstnanost a problém najít odpovídající práci (udávána u 32 % dotázaných); nemožnost nalézt práci v oboru (21 %); nízký plat (12 %); celková špatná životní úroveň v kraji (17 %); a blíže nespecifikované osobní důvody (21 %). Desetina dotázaných pak uvedla jiný důvod.

Pokud uvažujete o odstěhování, z jakého důvodu?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
Vysoká nezaměstnanost, problém nalézt odpovídající práci	32	28,1
Nemožnost nalézt práci v oboru	21	18,8
Nízký plat	12	10,9
Špatná životní úroveň v kraji	17	14,7
Osobní důvody	21	19,0
Jiné	10	8,5
celkem	113	100

Při porovnání uvedených důvodů z dalšími statistickými údaji respondentů jsme dospěli k následujícím závěrům:

- Lidé s velmi dobrou a spíše dobrou **životní úrovní své domácnosti** zvažují odchod nejčastěji z osobních důvodů (40 %, resp. 27,5 %); s ani dobrou, ani špatnou životní úrovní a s úrovní velmi špatnou nejčastěji kvůli nezaměstnanosti a problémům najít odpovídající práci (43,3 %, resp. 40 %); se spíše špatnou životní úrovní viděli nejčastěji důvod v nemožnosti najít zaměstnání v oboru (29,4 %). Respondenti se spíše dobrou úrovní pak vedle zmíněných osobních důvodů také ve velkém počtu případů uváděli vysokou nezaměstnanost a celkovou špatnou životní úroveň v kraji (shodně 22,5 %).

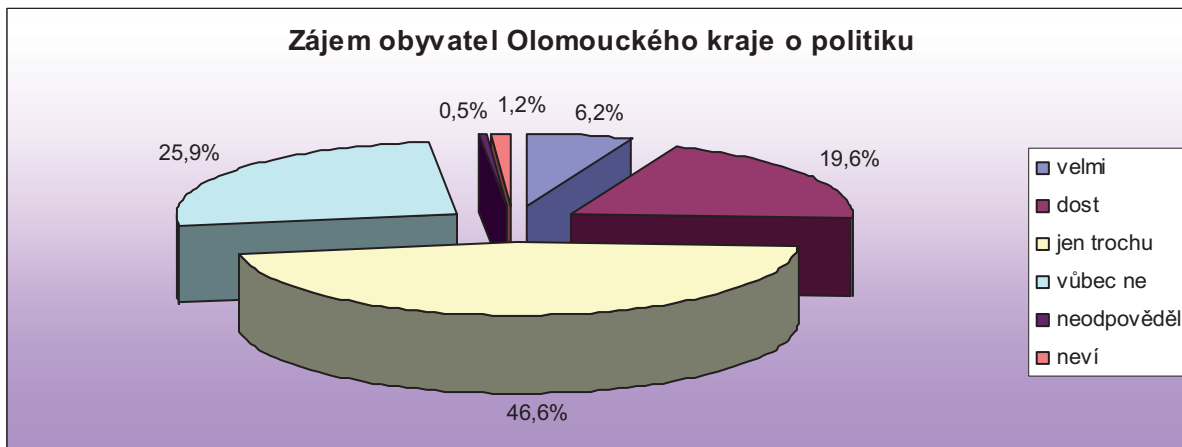
- Při srovnání **pohlaví**, kladou ženy více důraz na vysokou nezaměstnanost a problém nalézt odpovídající práci (35 %) než muži (20,8 %). Muži naopak výrazně více zmiňovali nízký plat (17 %), který ženy uváděly nejméně (5 %).
- Pokud jde o **okresy**, vysoká míra nezaměstnanosti a nepříznivé podmínky při hledání odpovídající práce byla nejčastější příčinou úvah o odchodu z kraje u obyvatel Šumperska (36 %) a Prostějovska (35 %) – za nimi následovali občané Přerovska (33,3 %), Jesenicka (29,4 %) a Olomoucka (16,2 %). Dalšími nejběžnějšími příčinami úvah byly nemožnost najít zaměstnání v oboru a nízké platy na Jesenicku (29,4 %, resp. 17,6 %), celková špatná životní úroveň v kraji zaznamenaná v okrese Prostějov (25 %).
- Dle **stáří respondentů** byla vysoká nezaměstnanost a problém nalézt práci v oboru nejfrekventovanější odpovědí u občanů ve věku 32 až 40 let (33,3 %), 26 až 31 let (31,3 %) a 18 až 25 let (30,2 %). Nejmladší skupina (18–25 let) také často uváděla nemožnost najít zaměstnání v oboru (25,6 %). Občany ve věku 51–62 let k úvahám o odstěhování z kraje nejčastěji vedla nespokojenost s nízkými platy (30 %) a ve věku 63 a více let celková špatná životní úroveň v kraji (50 %).
- Respondenti se základním **vzděláním** a vyučením nebo středním vzděláním bez maturity v největším počtu případů zmiňovali jako příčinu úvah o odstěhování se nezaměstnanost a problém najít odpovídající práci (37,5 %, resp. 50 %). Vysokoškolsky vzdělaní byli nejčastěji k těmto úvahám vedeni, vedle osobních důvodů (28 %), nezaměstnaností a nemožností nalézt práci v jejich oboru (shodně 24 %).

3. Zájem obyvatel Olomouckého kraje o politické dění

Dále jsme se zaměřili na zájem respondentů, resp. nezájem o politické dění. Čtvrtina z nich (25,8 %) projevila svůj zájem sledovat a orientovat se v politice, přičemž 6,2 % uvedlo, že se o politiku velmi zajímá. Na druhou stranu podobně velká část dotázaných (25,9 %) přiznala svůj naprostý nezájem o politické dění. Bezmála polovina pak ohodnotila svůj zájem o politiku jako povrchní (46,6 %).

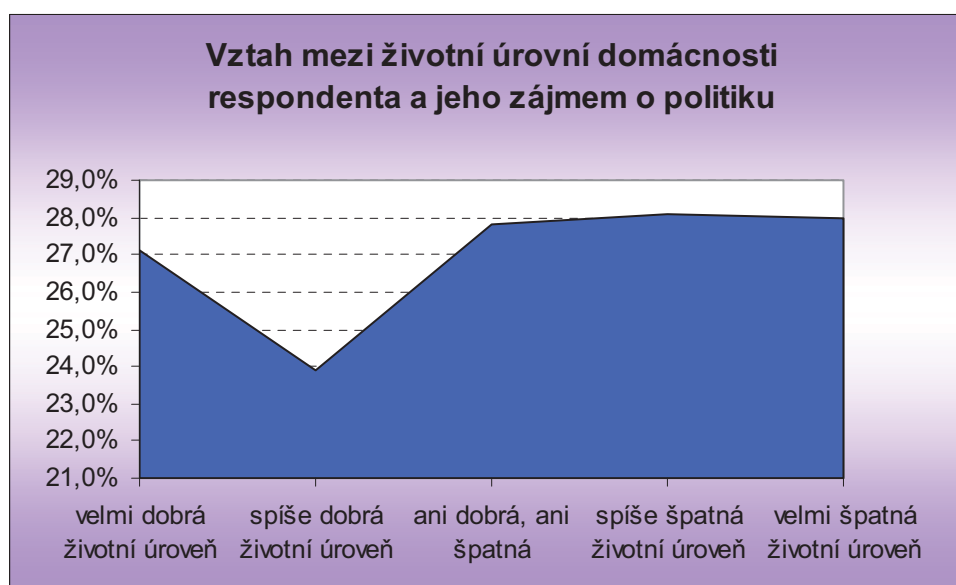
Jak moc se zajímáte o politiku?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
velmi	50	6,2
dost	157	19,6
jen trochu	373	46,6
vůbec ne	207	25,9
neodpověděl	4	0,5
neví	10	1,2
celkem	800	100

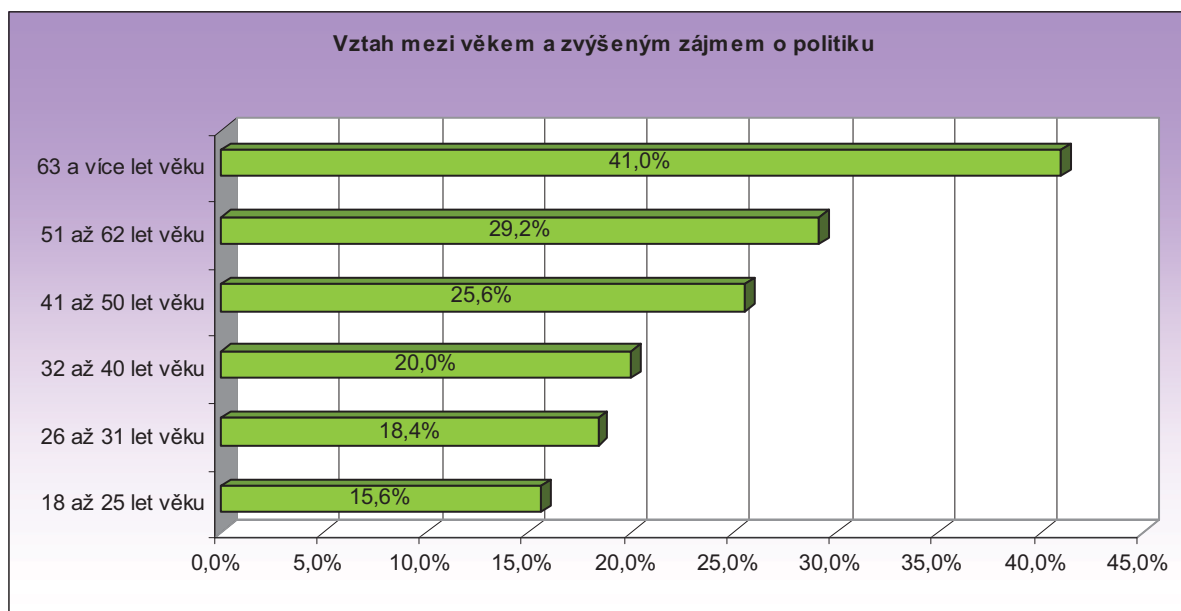

Při sledování zájmu, resp. nezájmu o politiku u jednotlivých sociálních skupin jsme dedukovali tyto výsledky:

- Největší nezájem o politiku projevovali občané se špatnou **životní úrovní jejich domácnosti**: v této sociální skupině bylo nejvíce jedinců, kteří se o politiku nezajímali vůbec (36 %). Míra absolutního nezájmu se postupně snižuje se zvyšující se životní úrovní domácnosti. Co se týče pozitivních odpovědí, pak jestliže sečteme odpovědi „velmi se zajímám o politiku“ s odpověďmi „dost se zajímám o politiku“, čímž získáme skupinu respondentů, jejichž zájem o politiku je vůči ostatním skupinám poměrně zvýšený, dojdeme ke zjištění, že životní úroveň domácností má, až na výjimky, minimální vliv na osobní zájem být politicky aktivně či pasivně zapojen: velmi dobrá životní úroveň domácnosti – 27,1% část se zvýšeným zájmem; spíše dobrá úroveň – 23,9 %; ani dobrá, ani špatná – 27,8 %; spíše špatná životní úroveň – 28,1 %; a konečně s velmi špatnou úrovní – 28% podíl respondentů se zvýšeným zájmem.

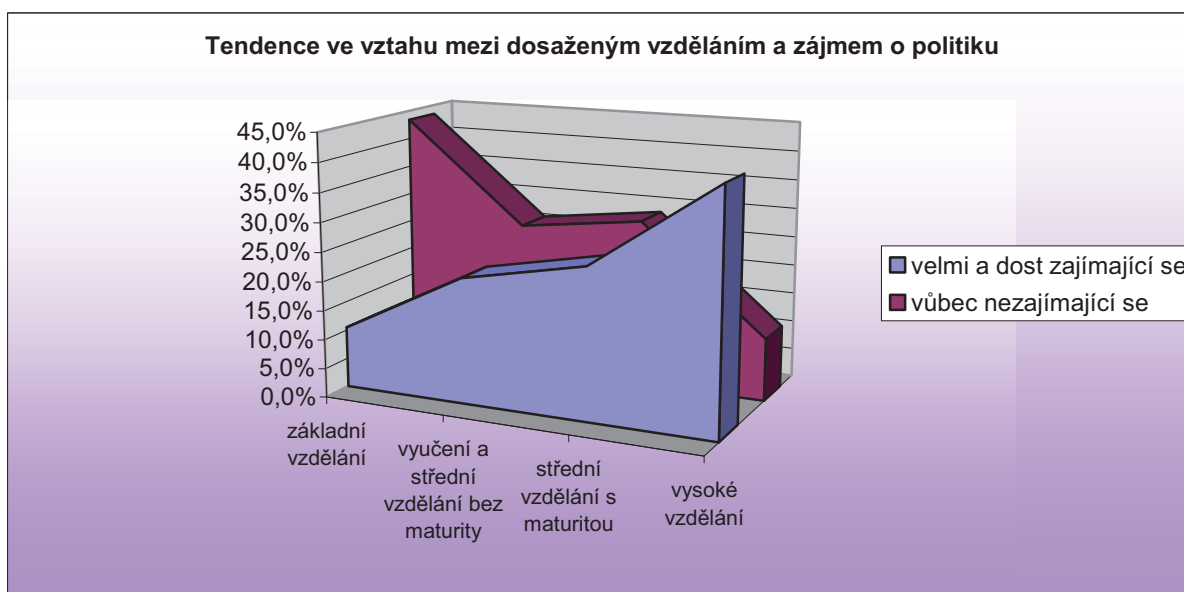

- **Pohlaví** dotázaných je významnou proměnnou při hodnocení zájmu o politiku. Muži o politické dění projevují větší zájem – 8,5 % mužů se zajímalo velmi, 24,4 % se dle svých slov o politiku zajímalo dost, což v součtu dává téměř celou jednu třetinu se zvýšeným zájmem (32,9 %). Ženy naproti tomu projevovaly velký zájem ve 4,1 % a dostatečný zájem ve 14,9 %, tzn. 19 % dotázaných žen nejevilo o politiku zvýšený zájem. Na druhou stranu ale byl více méně shodný poměr mužů a žen, jež politiku nesledují vůbec (25,7 % mužů, 26,5 % žen).
- V závislosti na **bydlišti** žije nejvyšší podíl občanů se zvýšeným zájmem o politiku (součet velmi a dost se zajímajících) v okrese Jeseník (28,4 %) s nejvyšším podílem velmi se zajímajících (11,7 %); podobně je tomu na Olomoucku (28,2 %), dále Přerovsku (26,9 %), Prostějovsku (24,3 %) a konečně nejméně na Šumpersku (21,1 %). V okrese Šumperk rovněž žije největší podíl občanů bez zájmu o politiku (33,1 %). Dále pak na Přerovsku (28,7 %), Prostějovsku (26,5 %), Olomoucku (22,6 %) a nejméně v okrese Jeseník (20 %).
- Dle **věkového rozvrstvení** byla zjištěna největší míra nezájmu o politiku u mladých lidí mezi 18 a 25 lety věku – 35,7 % se nezajímá vůbec. Dále byla vysledována zřetelná přímá úměrnost mezi stoupajícím věkem na jedné straně a zvýšeným zájmem o politiku (součet velmi a dost se zajímajících) na straně druhé: 18–25 let v 15,6 %; 26–31 let v 18,4 %; 32–40 let ve 20 procentech; 41–50 let ve 25,6 %; 51–62 let ve 29,2 %; a konečně 63 a více let věku ve 41 %.

- Stejnou povahu má i tendence zjištěná ve vztahu mezi **nejvyšším ukončeným vzděláním** a zvýšeným zájmem o politiku (velmi a dost se zajímající se): čím vyšší vzdělání respondenta bylo, tím větší projevoval zájem o politické dění. Průběžně s tím

se taktéž snižoval počet těch dotázaných, které politika vůbec nezajímá. Základní vzdělání je spojeno se zvýšeným zájmem u desetiny (10,5 %) tázaných a absolutním nezájmem 43,4% části; respondenti s výučním listem a středním vzděláním bez maturity uváděli velmi velký či dostatečný zájem ve 21,5 procenta případů, přičemž v této kategorii každý čtvrtý nevěnoval politice vůbec žádnou pozornost (26 %); více než čtvrtina občanů (25,7 %) se středním vzděláním ukončeným maturitou identifikovala svůj zvýšený zájem o politiku, naopak 28,7 % z nich projevilo nezájem. Výrazně se odlišující skupinou byli vysokoškolsky vzdělaní lidé, u nichž byla zaznamenána jak vysoká míra zvýšené pozornosti věnované politice na jedné straně (40,7 %), tak o poznání nižší míra nezájmu na straně druhé (10,7 %).

- Pokud respondenty rozdělíme do jednotlivých kategorií v závislosti na jejich **ekonomickém postavení**, dojdeme k poznání, že největší nezájem o politickou scénu projevují nezaměstnaní (49 %); ve zbylých skupinách je podíl nezájmu přibližně stejný: v rozmezí od 20 % do 30 %. Procentuální podíl jedinců se zvýšeným zájmem o politiku (součet velmi a dost se zajímajících) byl nejnižší u studentů (14,9 %), kteří ovšem nejčastěji ze všech sledovaných skupin věnují politice alespoň minimální (nikoli však žádnou) pozornost (55,4 %); naopak u důchodců a podnikatelů jsme identifikovali největší poměrnou část velmi (9,5 %, resp. 9,4 %) a dost se zajímajících (27,4 %, resp. 21,9 %) občanů. Jinými slovy, důchodci (36,9 %) a podnikatelé (31,3 %) nejvíce projevují zvýšený zájem o politiku.

4. Největší problémy Olomouckého kraje očima občanů

Následující dotaz se týkal nejpalčivějších problémů kraje. Respondenti mohli uvést dva a seřadit je podle důležitosti. Na tzv. otevřené otázky, jejichž odpovědi musí zformulovat samotní respondenti, obvykle nejsou schopni všichni dotazovaní odpovědět. V případě prvního problému neodpověděla třetina, v případě druhého dokonce více než dvě třetiny respondentů.

4.1 První největší problém Olomouckého kraje

V odpovědích se objevilo 15 odlišných problémů, jejichž povaha a frekvence opakování se individuálně lišila. Patřily mezi ně: (1) vysoká nezaměstnanost, (2) neuspokojivá kvalita zdravotní péče, (3) nízké platové ohodnocení, (4) špatná kvalita pozemních komunikací, (5) nepořádek v ulicích, (6) vysoký počet lidí bez domova, (7) otázka bezpečnosti a kriminality, (8) zhoršující se životní prostředí, (9) nedostatek cyklostezek, (10) špatná úroveň školství, (11) nedostatečné kulturní vyžití, (12) příliš velký počet heren, (13) nedostatečná kvalita sociálních služeb, (14) nedostatek spojů autobusové a vlakové dopravy a (15) malá podpora podnikání. Tato vyjádření lze interpretovat rovněž jako výzvy pro samosprávné orgány a označení oblastí, na jejichž řešení by tyto instituce měly zaměřovat svou pozornost.

Odpověď na otázku **Co je, podle Vás, největším problémem Olomouckého kraje?** poskytlo 67,1 % z dotázaných. V pořadí nejvíce uvedených problémů na prvním místě figuruje vysoká nezaměstnanost (31,4 %), zatímco na druhém místě špatná kvalita pozemních komunikací (14,3 %). Můžeme konstatovat, že tyto dva problémy jsou v porovnání s ostatními největšími potížemi nejvýraznější.

Co je, podle Vás, největším problémem Olomouckého kraje?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
Nezaměstnanost	251	31,4
Kvalita silnic	114	14,3
Bezpečnost a kriminalita	25	3,2
Kvalita zdravotnické péče	24	2,9
Nepořádek v ulicích	18	2,3
Zhoršující se životní prostředí	17	2,1
Nedostatek spojů autobusové a vlakové dopravy	17	2,1
Kvalita sociálních služeb	16	2,0
Nízké platové ohodnocení	14	1,8
Špatné školství	12	1,4
Nedostatečné kulturní vyžití	12	1,4
Podpora podnikatelů	7	,9
Nedostatek cyklostezek	5	,7
Lidé bez domova	4	,5
Velký počet heren	1	,1
neodpověděl	263	32,9
Celkem	800	100,0

V různých **okresech** Olomouckého kraje lidé odpovídali výrazně odlišně. Jestliže se zaměříme na dvojici největších problémů, pak odchylnými příklady byly Jesenicko a Přerovsko: obyvatelé prvního okresu kladli silný důraz na problematiku vysoké nezaměstnanosti (61,8 %), avšak potíže se stavem pozemních komunikací byly silně marginalizovány (1,8 %); občané druhého ze zmíněných okresů sice vnímali nezaměstnanost jako problém nejvyšší naléhavosti (35,7 %) – ve srovnání s jinými okresy však nejméně (Olomoucko – 37,4 %, Prostějovsko – 44 %, Šumpersko – 37,7 %), neuspokojivý stav silnic ovšem dosáhl stejného významu (34,1 %), s ostatními okresy nesrovnatelného (Olomoucko – 15,9 %, Prostějovsko – 19 %, Šumpersko – 13,2 %). Dalšími uváděnými největšími problémy kraje byly tyto:

- Okres Olomouc: bezpečnost a kriminalita (5,7 %), nepořádek v ulicích, nedostatečné kulturní vyžití a nedostatek spojů veřejné dopravy (shodně po 4,4 %).
- Okres Prostějov: kvalita zdravotnické péče a zhoršující se životní prostředí (shodně po 4 %).
- Okres Přerov: zhoršující se životní prostředí (6,3 %).
- Okres Šumperk: kvalita sociálních služeb (7 %), kvalita zdravotnické péče a kriminalita (shodně 5,3 %) a nedostatek spojů veřejné dopravy (4,4 %).
- Okres Jeseník: kvalita zdravotnické péče (10,9 %) a bezpečnost a kriminalita (5,5 %).

Ve skupinách respondentů rozdělených dle dosaženého **vzdělání** panují opět zřejmé názorové rozdíly. Lidé se základním vzděláním kladli na první místa nezaměstnanost (21,7 %) a kvalitu silnic (20 %), avšak v poměru k ostatním méně. Vedle těchto dvou často označovali za největší problémy kvalitu sociálních služeb (13,3 %), zhoršující se životní prostředí (11,7 %) a kriminalitu (8,3 %). Odchylným případem byla rovněž kategorie vysokoškolsky vzdělaných, kteří vysokou nezaměstnanost zdůrazňovali nejvíce (49,6 %), kvalitu komunikací ovšem zase relativně málo (10,9 %). Další výhrady měli nejběžněji proti stavu zdravotnické péče (5,9 %) a nízkému platovému ohodnocení (5 %).

4.2 Druhý největší problém Olomouckého kraje

V rámci v pořadí druhých uváděných největších problémů, s nimiž se občané kraje potýkají, se opět objevovalo 15 problémů vyjmenovaných v předcházející podkapitole. Důvodem zařazení této otázky bylo umožnit respondentovi doplnit k uvedenému největšímu problému další, jímž by se měla samospráva taktéž zabývat během či po řešení jím prvně zmíněného. Jak jsme již uvedli výše, této možnosti využila pouze třetina respondentů. Dvěma nejfrekventovaněji identifikovanými problémy byly, stejně jako u předchozí tabulky, špatná kvalita silnic (7,4 %) a vysoká nezaměstnanost (4,2 %), což znamená, že se nejčastěji v dotaznících objevovala kombinace právě této dvojice potíží. Za zmínku ještě stojí

zhoršování životního prostředí, jež na druhém místě v důležitosti uvedlo 3,5 procenta všech respondentů, resp. 11,8 % těch, kteří druhý největší problém zmínili.

Co je, podle Vás, druhým největším problémem Olomouckého kraje?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
Kvalita silnic	59	7,4
Nezaměstnanost	33	4,2
Zhoršující se životní prostředí	28	3,5
Bezpečnost a Kriminalita	20	2,5
Nízké platové ohodnocení	15	1,8
Nedostatečné kulturní vyžití	13	1,6
Nedostatek spojů autobusové a vlakové dopravy	12	1,5
Lidé bez domova	11	1,3
Špatné školství	11	1,4
Kvalita zdravotnické péče	10	1,3
Kvalita sociálních služeb	10	1,2
Nepořádek v ulicích	6	,8
Podpora podnikatelů	4	,5
Velký počet heren	2	,3
Nedostatek cyklostezek	2	,3
neodpověděl	563	70,4
Celkem	800	100,0

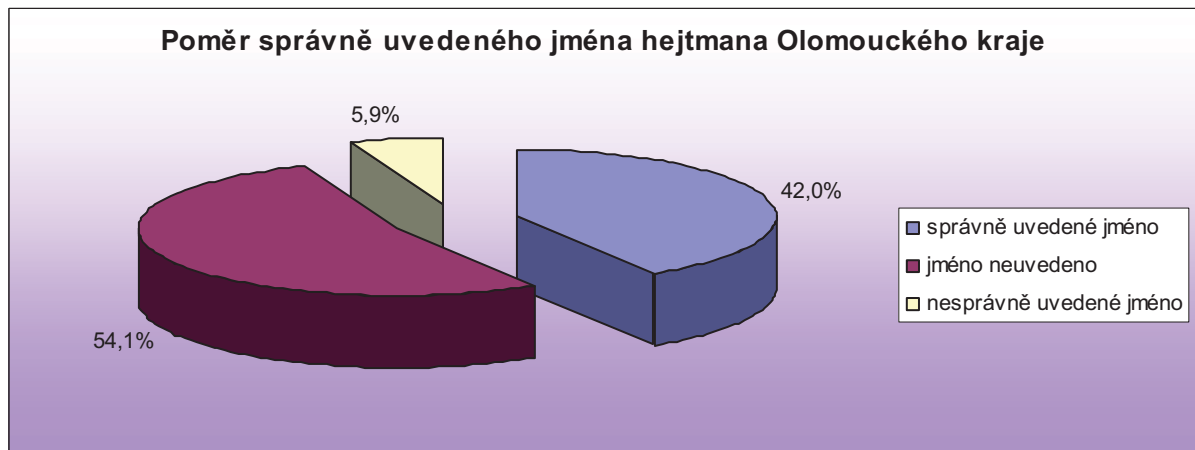
5. Povědomí občanů o osobě hejtmána Olomouckého kraje a hodnocení jeho práce

Zeptali jsme se respondentů, zda znají jméno současného hejtmána Olomouckého kraje. Chtěli jsme tím zjistit, nakolik si osobu krajského představitele spojují s konkrétním jménem. Na otázku **Víte, jak se jmenuje hejtmán Olomouckého kraje?** odpovědělo správně 42 % respondentů. Nadpoloviční většina dotázaných (54,1 %) nedokázala uvést žádné jméno. V největším počtu mylných případů (1,9 %) bylo uvedeno příjmení „Novotný“ (asociace s osobou primátora města Olomouce Martina Novotného). Pouze necelé procento respondentů (0,9 %) zaměnila osoby současného a předchozího hejtmána, Ivana Kosatíka.

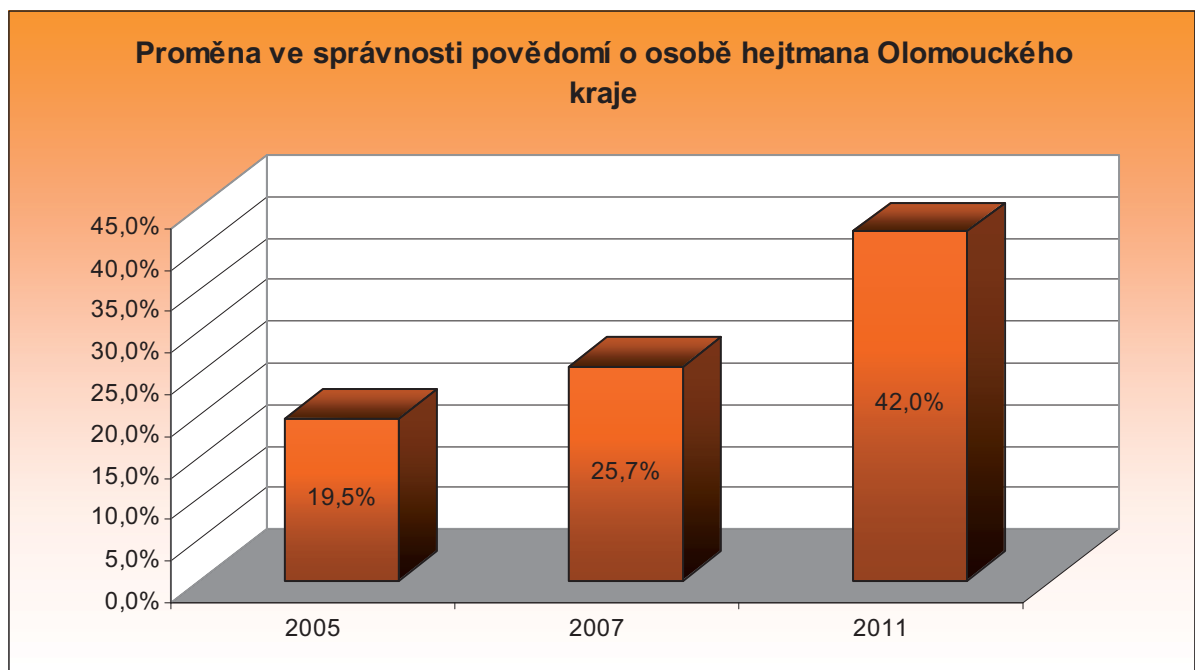
Víte, jak se jmenuje hejtmán Olomouckého kraje?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
Tesařík	336	42,0
Kosatík	7	0,9
Fischer	2	0,3
Novotný	15	1,9
Lajtoch	1	0,1

Březina	1	0,1
jiné nesprávné jméno	6	0,8
neví	433	54,1
celkem	800	100

Díky údajům z průzkumů let 2005 a 2007 můžeme vyhodnotit proměnu povědomí o osobě hejtmana Olomouckého kraje. V porovnání s předchozími lety, kdy v roce 2005 bylo správné jméno hejtmana zadáno v 19,5 % dotazníků a v roce 2007 pak ve 25,7 %, **došlo v roce 2011 ke zvýšení** o 22,5, resp. 16,3 procentního bodu. O jistém zlepšení v povědomí občanů o krajské reprezentaci můžeme hovořit, pokud srovnáme podíl těch, kteří neuvedli žádné jméno: jejich počet se oproti roku 2007 snížil o 16,9 procentního bodu (což plně koresponduje s částí správně odpovídajících, o niž se oproti roku 2007 zvýšil celkový počet).

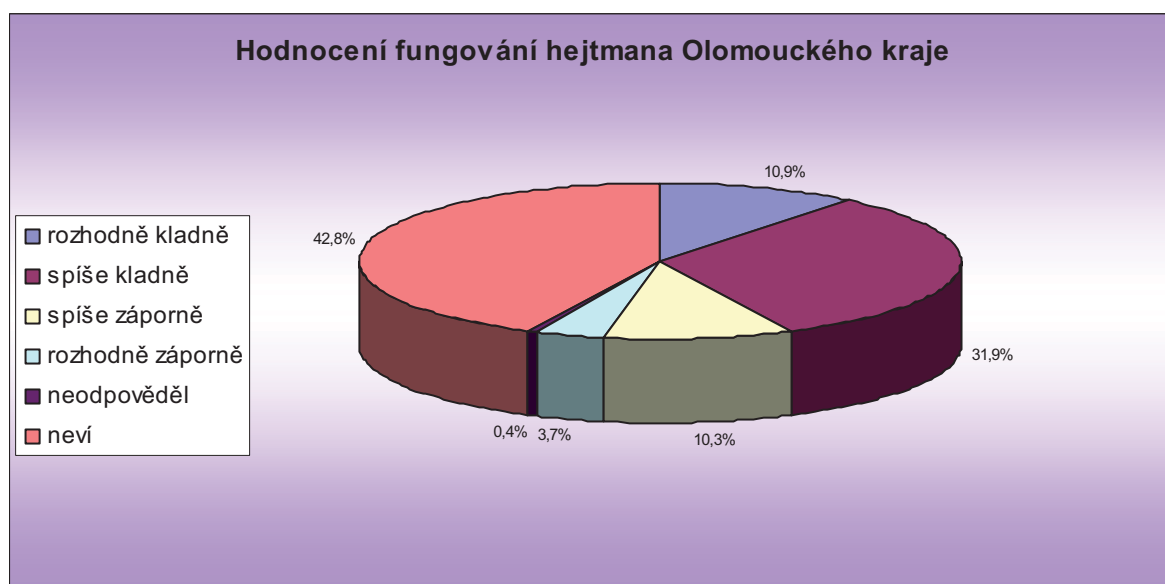

Znalost osoby hejtmána byla částečně závislá na **pohlaví** respondentů - vyšší u mužů (46,7 %) než u žen (37,2 %) a jednoznačně stoupala s **věkem** dotazovaných - 26,3 % u respondentů do 25 let a naopak 53,8 % u dotazovaných nad 63 let. Podobně prudce stoupala znalost i s **příjmem domácnosti** dotázaných – v nejnižší příjmové kategorii (do 18 tisíc čistého na celou domácnost) byla znalost hejtmána na úrovni 31,1 % zatímco u dotázaných z domácností, ve kterých příjem přesahuje 75 tisíc byla znalost 54,5 %. Téměř identicky stoupala znalost se **vzděláním** - základní 32,1%, vyučen a střední bez maturity 32,4%, vyučen a střední s maturitou 44,6%, vysokoškolské 56,3%. Z **geografického hlediska** byla znalost jednoznačně nejvyšší v okrese Olomouc (53,3 %), poměrně vyrovnaná byla v okresech Prostějov (37,8 %), Přerov (35,7 %), Šumperk (35,1 %) a nejnižší pak v okrese Jeseník (32,2 %). Z hlediska **volby stany** (PS PČR 2010) byla znalost nejvyšší u voličů ODS (58 %) těsně následovaných voliči ČSSD (55,9 %). Zcela nejnižší byla u voličů VV (37,5 %) a u nevoličů (29 %).

Dotazem **Jak byste ohodnotil/a práci hejtmána Olomouckého kraje?** jsme se zaměřili na monitoring pozitivního či negativního vnímání hejtmána napříč veřejným míněním. Ze všech respondentů dokázala ohodnotit efektivitu a subjektivní správnost fungování hejtmanského úřadu nadpoloviční většina – 53,2 %. Rozhodně kladně hodnotila práci hejtmána desetina dotazovatelů (10,9 %), spíše kladně pak téměř jedna třetina z nich (31,9 %): dohromady obdržel hejtmán kladné vysvědčení od 42,8 % dotázaných (tzn. od 80,5 % těch, kteří nějaké hodnocení uvedli). Záporné hodnocení pak vystavilo 14 % respondentů, z toho 10,3 % spíše záporně a 3,7 % rozhodně záporně.

Jak byste ohodnotil/a práci hejtmána Olomouckého kraje?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
rozhodně kladně	87	10,9
spíše kladně	255	31,9
spíše záporně	83	10,3
rozhodně záporně	29	3,7
neodpověděl	3	0,4
neví	342	42,8
celkem	800	100

Znalost jména hejtmána Olomouckého kraje kladně ovlivňovala postoj respondenta k vykonávání jeho funkce. Lidé s velmi dobrou **životní úrovní**, popřípadě se spíše dobrou nebo „ani dobrou, ani špatnou“ vystavili úřadu poměrně příznivé a srovnatelné vysvědčení: rozhodně a spíše kladně ve všech třech kategoriích mezi 43 a 45 procenty kladných hodnocení. U těchto tří kategorií tedy socioekonomická situace nehraje při evaluaci důležitou roli. U občanů se špatnou životní úrovní domácnosti se situací změnila: spíše špatná úroveň byla spojena s nejvyšším počtem záporných hodnocení práce hejtmána - 24,7 %, naopak u občanů s velmi špatnou životní úrovní byl výsledek o poznání přívetivější – pouze 16 % hodnotilo práci úřadu záporně. U poslední kategorie je však brát výsledek s jistou rezervou, jelikož k velmi špatné životní úrovni se přihlásila pouhá 3 % dotázaných a výsledek v této kategorii tak zatěžuje mimořádně velká statistická chyba.

Pokud jde o **pohlaví**, pak je možné konstatovat, že ženy fungování úřadu hejtmána vnímají méně kriticky (v negativním smyslu). Desetina žen (10,6 %) hodnotí práci hejtmána jako špatnou, u mužů údaj činil 17,1 %. Muži v hodnocení práce hejtmána zauímají kritičtější postoj než ženy. Dle místa bydliště (**okres**) jsme zjistili, že hejtmánovo fungování bylo nejhůře hodnoceno v okrese Olomouc (záporně 18,9 %), poté v okrese Prostějov (15,6 %), pak na Jeseníku (11,7 %), Přerovsku (9,9 %) a konečně nejméně kriticky Šumperku (8 %). Tam to však mohlo být ovlivněno nejvyšším podílem odpovědí nevím (48,3 %).

Jak byste ohodnotil/a práci hejtmána Olomouckého kraje? Rozdělení dle okresů.

odpověď	Olomouc (%)	Prostějov (%)	Přerov (%)	Šumperk (%)	Jeseník (%)
rozhodně kladně	8,0	10,4	12,3	14,8	13,3
spíše kladně	33,2	28,9	35,1	28,2	33,3
spíše záporně	12,6	14,1	6,4	6,0	11,7
rozhodně záporně	6,3	1,5	3,5	2,0	-

neodpověděl	0,3	0,7	-	0,7	-
neví	39,5	44,4	42,7	48,3	41,7
celkem	100	100	100	100	100

Rozdělením dotázaných dle **věkových kategorií** u mladých občanů 18–25 let a zároveň u občanů v předdůchodovém věku byla vysledována nízká míra kladného hodnocení – 37,3 %, resp. 35,7 %. U těchto skupin ale nebyla nízká míra kladného hodnocení výsledkem kritičtějšího postoje, jak by se mohlo zdát, nýbrž nedostatečnou informovaností, neboť vystavit známku nebylo schopno 55,9 resp. 48,1 % respondentů. Věková skupina seniorů - 63 a více let vnímala práci hejtmána nejpozitivněji (57 %).

Zřetelný vztah panoval mezi hodnocením práce hejtmána a **vzděláním**: čím vyšší dosažené vzdělání bylo, tím byl větší počet správně uvedeného jména a tím kladněji vnímali respondenti fungování úřadu. Výsledky byly následující: základní vzdělání – 41,8 %; vyučen a střední bez maturity – 40 %; vyučen a střední s maturitou – 42,3 %; vysokoškolské – 49,3 %.

Jestliže přihlídneme k **účasti respondenta v krajských volbách v roce 2008**, získáme potvrzení vztahu mezi politickou aktivností na jedné straně a kvalitativním hodnocením a vůbec schopností hodnotit práci hejtmána na straně druhé. Polovina (50,8 %) těch dotázaných, jenž roku 2008 využili pasivní volební právo, ohodnotila práci hejtmánské instituce Olomouckého kraje kladně (spíše 36,5 %, rozhodně 14,3 %). V této skupině bylo bez jakéhokoli hodnocení 33,6 % odpovědí. Kladně hodnotících nevoličů z roku 2008 bylo 33,8 procentního bodu (spíše 26,9 %, rozhodně 6,9 %), přičemž nehodnotících bylo v této skupině více než polovina – 52,4 procentního bodu.

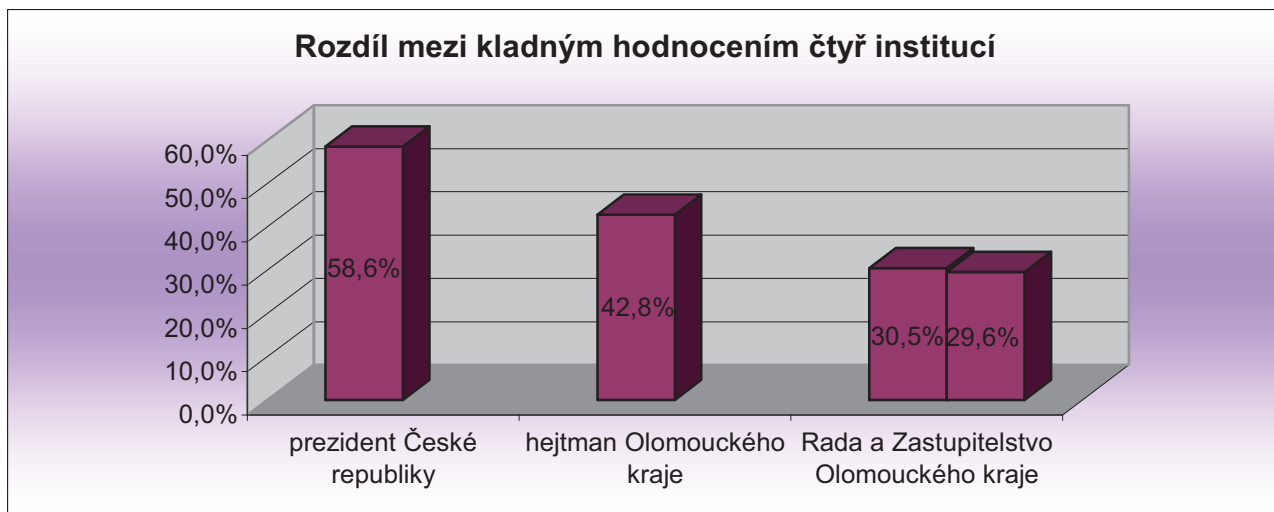
5.1 Vnímání práce hejtmána ve srovnání s vnímáním dalších krajských orgánů Rady a Zastupitelstva a ve srovnání s prací prezidenta ČR

Obdobně jako na spokojenost s fungováním hejtmána Olomouckého kraje jsme se respondentů ptali na jejich názor ohledně kvality a správného fungování dalších politických institucí: prezidenta ČR, Rady Olomouckého kraje a Zastupitelstva Olomouckého kraje. **Prezident** byl kladně hodnocen v 58,6 % případů, což je o něco méně, než činí republikový průměr. Prezidenta ohodnotilo více než 95 % respondentů, s čímž nemůže být srovnávána žádná ze zbylých tří politických institucí. **Rada a Zastupitelstvo kraje** si byly ve výsledcích rovny: získaly okolo třiceti procent (30,5 %, resp. 29,6 %) kladných reakcí – o 12,3, resp. 13,2 procentního bodu méně než hejtmán; obě tyto instituce byly hodnoceny přibližně 40 % dotázaných, což je oproti 53,2 % u hejtmána o poznání méně. Obecně lze tedy tvrdit, že v popularitě mezi (1) prezidentem a hejtmánem a (2) hejtmánem a Radou/Zastupitelstvem ční téměř shodné rozestupy, avšak v bodě (2) je rozdíl způsoben primárně nedostatečnou informovaností obyvatel Olomouckého kraje o náplni práce a aktivitách Rady a Zastupitelstva,

zatímco v bodě (1) není (vzhledem k velkému rozdílu v poměru mezi hodnotícími a nehodnotícími) rozestup značnější z důvodu vyšší míry záporného hodnocení práce prezidenta ČR (14 % u hejtmána oproti 34,6 % u prezidenta).

Jak byste ohodnotil/a práci následujících politických institucí?

odpověď	Prezident České republiky		Rada Olomouckého kraje		Zastupitelstvo Olomouckého kraje	
	počet	%	počet	%	počet	%
rozhodně kladně	153	19,1	39	4,9	36	4,5
spíše kladně	316	39,5	206	25,7	200	25,1
spíše záporně	187	23,4	73	9,1	71	8,9
rozhodně záporně	90	11,2	12	1,4	17	2,1
neodpověděl	15	1,9	2	0,3	6	0,7
neví	39	4,9	469	58,6	469	58,7
celkem	800	100	800	100	800	100

Při porovnání výsledků hodnocení práce hejtmána Olomouckého kraje se třemi analyzovanými politickými institucemi lze konstatovat:

- Na rozdíl od hejtmána měla popularita prezidenta republiky úměrně klesající tendenci ve spojení se **životní úrovní domácnosti** respondenta. Hejtman byl ve srovnání mnohem lépe hodnocen u občanů se špatnou životní úrovní. V případě Rady a Zastupitelstva se popularita jejich fungování výrazně stoupala v závislosti na zvyšující se životní úrovni domácnosti dotazovaného.
- Zatímco u kladného vnímání fungování úřadu hejtmána nehrálo **pohlaví** zásadní roli (43,1 % muži, 42,8 % ženy), prezident ČR byl o něco více kladně hodnocen ženami (59,6 %) než muži (57,6 %). Rada kraje hodnotili muži a ženy přibližně stejně (31,2 % muži, 30,2 % ženy), Zastupitelstvo pak značně ztrácelo u žen (32,9 % muži, 26,2 % ženy).

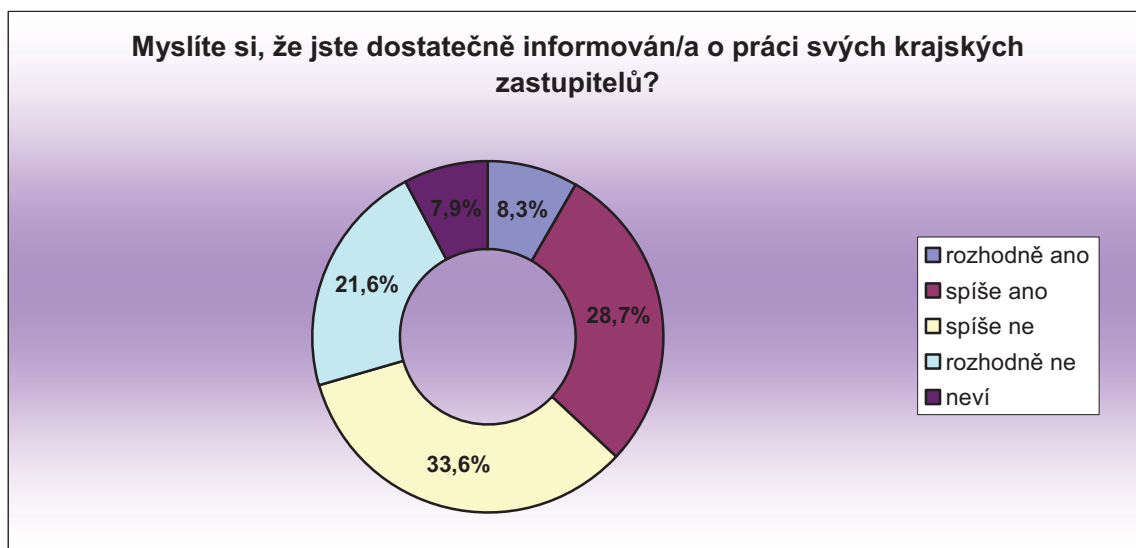
- Evaluace práce Rady, Zastupitelstva a hejtmána Olomouckého kraje vykazovala u **věkové kategorizace** stejný trend: ztráta popularity u skupin ve věku 18 až 25 let a 51 až 62 let. V hodnocení působení prezidenta republiky ale existovala zcela odlišná souvislost s věkovým rozvrstvením: se zvyšujícím se stářím respondentů se snižovala popularita prezidenta, což jinými slovy znamená, že nejlépe hodnocen byl mladými lidmi od 18 do 25 let (71,2 %), nejhůře pak lidmi od 63 let (45,2 %). U první ze zmíněných skupin činil rozdíl 33,9 % ve prospěch prezidenta, u druhé skupiny se jednalo o 11,8 % ve prospěch hejtmána.
- Rozdělením dotazovaných dle **nejvyššího dokončeného vzdělání** bylo dosaženo těchto závěrů: na hodnocení práce Rady kraje mělo vzdělání respondenta minimální vliv; Zastupitelstvo dosahovalo lepších výsledků se zvyšujícím se vzděláním, přičemž rozdíl mezi minimální (24 % u základního) a maximální (35,9 % u vysokoškolského vzdělání) hodnotou kladného vnímání činil bezmála 12 %; téměř stejný trend panoval u hodnocení fungování prezidenta, který měl ovšem klesající směr v rámci skupiny vysokoškolské. Prezidenta v ní kladně hodnotilo 61,3 % tázaných, kdežto hejtmána 71,4 %.

6. Informovanost občanů Olomouckého kraje o krajské politice a analýza informačních zdrojů

Pokud chceme provést rozbor vnímání krajské politické reprezentace občany kraje, je nezbytné rovněž analyzovat možnosti přístupu občanů k odpovídajícím informacím. Další otázka, která zněla **Myslíte si, že jste dostatečně informováni o práci svých představitelů kraje?**, se zaměřovala na souhrnné a intuitivní vnímání míry informovanosti o práci krajské reprezentace, jež respondenti pociťovali. Převahu měly záporné reakce: „spíše ne“ odpovědělo 33,6 % dotázaných a dalších 21,6 % řeklo, že dostatečně informování rozhodně nejsou (v součtu 55,2 %). Naopak dostatečně informováno se cítilo 37 % občanů: 28,7 % spíše ano a 8,3 % rozhodně ano.

Myslíte si, že jste dostatečně informováni o práci svých představitelů kraje?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
rozhodně ano	66	8,3
spíše ano	230	28,7
spíše ne	268	33,6
rozhodně ne	172	21,6
neví	63	7,9
celkem	800	100

Jestliže se zaměříme na vybrané socioekonomické skupiny v otázce dostatečné informovanosti o aktivitách krajských politiků, dojdeme k závěru, že:

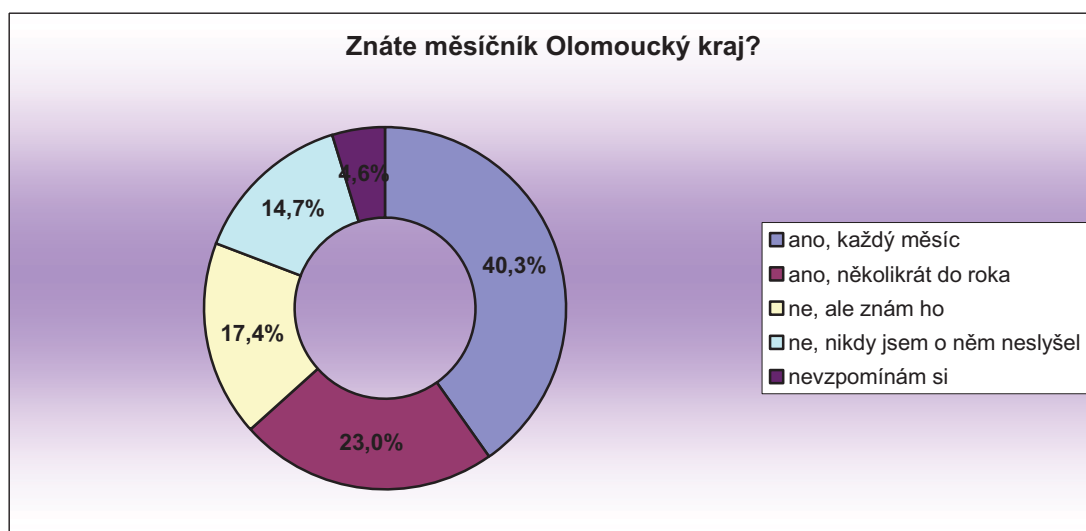
- Velký rozdíl ve vnímání dostatečného přístupu k informacím panuje mezi **pohlavími**. Muži jsou podle svých slov lépe informováni (42,6 %) než ženy (31,4 %), a to o více než deset procent.
- Geografická vzdálenost jednotlivých **okresů** od Olomouce nebyla důležitou proměnnou při přístupu k informacím: nejvíce neinformovaných o práci zastupitelů bylo na Jesenicku (67,8 %) a na Olomoucku (61,8 %).
- Nejlépe informovaní byli respondenti, jejichž **celkový měsíční příjem domácnosti** se pohyboval v rozmezí 23 až 35 tisíc Kč (43,5 %). Od tohoto horního údaje se dojem informovanosti snižoval bez ohledu na to, jaký byl měsíční příjem. Nejmenší podíl informovaných byl nalezen v příjmové skupině nad 75 tisíc Kč (25 %), poté v kategoriích 50 až 75 tisíc (38,6 %) a do 18 tisíc Kč (33,3 %).
- **Vzdělání** dotazovaných nehrálo významnou roli při individuálním posuzování informovanosti a výsledky neprokázaly žádnou tendenci ve vztahu těchto dvou proměnných.
- Porovnání **ekonomického postavení** respondentů ukázalo, že za nejméně informované se označovali studenti (27,3 %) a nezaměstnaní (30,8 %). Na opačném konci žebříčku se umístili důchodci (50 %) a pracující důchodci (47,6 %).
- Nejméně informovaní se cítí obyvatelé kraje, kteří označili **životní úroveň** své domácnosti jako velmi špatnou: celé čtyři pětiny (80,7 %) z nich. Je však třeba připomenout, že sama tato skupina v největší míře deklarovala, že se absolutně nezajímá o politiku (36 %) a navíc se jedná o skupinu relativně velmi malou, takže je výsledek zatížen poměrně velkou statistickou chybou.

6.1 Povědomí veřejnosti o měsíčníku Olomoucký kraj

Zeptali jsme se občanů, zda znají časopis Olomoucký kraj, jenž je vydáván jednou měsíčně a je potenciálním zdrojem informací nejen o politickém dění v regionu. V případě, že odpověď byla kladná, jsme zjišťovali frekvenci, s níž se této části veřejnosti dostane časopis do rukou. Do kontaktu s periodikem Olomoucký kraj se dostávají alespoň několikrát do roka téměř dvě třetiny obyvatel kraje, ale **pouze 40,3 %** každý měsíc. Do rukou se stále nedostává 32,1 % lidí, přičemž 14,7 % z nich není název měsíčníku vůbec povědomý.

Znáte měsíčník Olomoucký kraj vydávaný Olomouckým krajem? Pokud ano, jak často se Vám dostane do rukou?

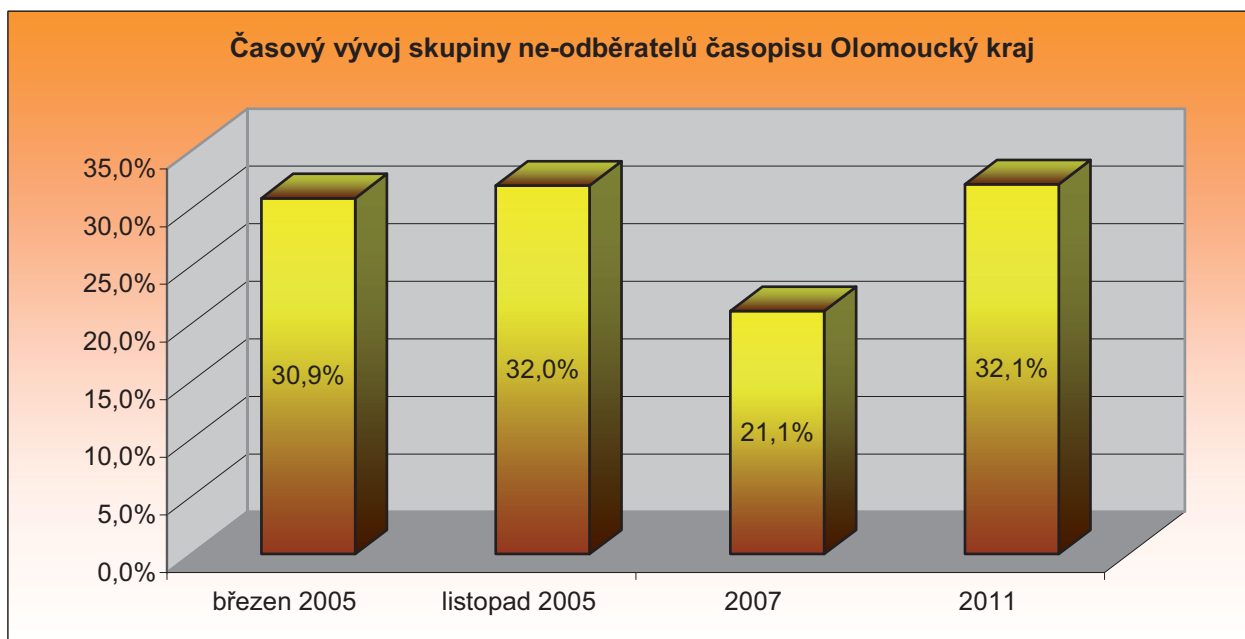
odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
ano, každý měsíc	323	40,3
ano, několikrát do roka	184	23,0
ne, ale znám ho	139	17,4
ne, nikdy jsem o krajském měsíčníku neslyšel	118	14,7
nevím, nevzpomenu si	37	4,6
celkem	800	100

V časovém kontextu, který nám nabízí průzkum 2007, můžeme vysledovat zásadní posun v počtu pravidelných odběratelů. Zatímco v roce 2007 spadalo do skupiny každoměsíčních odběratelů 57,3 % tázaných, do roku 2011 došlo ke **snížení jejich počtu o 17 %**. Rovněž se zvýšil počet těch, kteří se do kontaktu s časopisem Olomoucký kraj vůbec nedostávají nebo dostávají velmi sporadicky: v roce 2007 jich bylo 28,1 %, v roce 2011 dokonce 32,1 %, což je nárůst o čtyři procenta a návrat ke stavu v roce 2005. Závěrem můžeme shrnout, že každý měsíc periodikum nechte ani polovina obyvatel kraje.

Při pohledu na následující graf je zřejmé, že rozdíly mezi oběma výzkumy z roku 2005 a 2011 jsou minimální. Zásadně se odlišuje rok 2007. Otázkou je, zda je tato odchylka

způsobena nějakými objektivními příčinami v roce 2007, nebo je výzkumem z roku 2007 chybně indikována.

Časopis Olomoucký kraj má své nejčastější odběratele v **okrese** Přerov, kde se alespoň několikrát do roka dostává třem čtvrtinám obyvatel (75,3 %). Dvě třetiny obyvatel Jesenicka obdrží časopis každý měsíc, popř. několikrát do roka (65 %), v okresech Prostějov (61,1 %) a Šumperk (60,8 %) se podíl těchto odběratelů o poznání snižuje. Nejméně jich potom je na Olomoucku (58,1 %). Při rozdělení respondentů podle **věku** vychází najevo, že skupina příležitostných odběratelů („ano, několikrát do roka“) je napříč věkovými kategoriemi relativně stejná (v rozmezí od 20 do 26 procent). Znatelně se již liší počet měsíčních odběratelů, zvyšující se úměrně s věkem: jejich nejnižší poměr je v kategorii do 18 let věku (19,5 %), nejvyšší pak v 63 a více let (48,4 %).

Pokud použijeme **celkové příjmy domácnosti** jako odlišující proměnnou, byl přístup k měsíčníku Olomoucký kraj napříč skupinami velmi stabilní: každoměsíční odběratelé tvořili podíl od 40 do 44 %. Pouze nejvyšší příjmová skupina – nad 75 tisíc/měsíc – se vymykala tomuto průměru: ke každému číslu časopisu má pravidelný přístup jen 27,3 % respondentů. Mezi jednotlivými **ekonomickými skupinami** už ovšem byla výraznější diference: každé číslo periodika Olomoucký kraj drží v ruce v poměru nejvíce lidí v domácnosti či na mateřské nebo rodičovské dovolené (51,4 %) a důchodci (50,8 %); nejmenší tohoto podílu byla na druhou stranu zjištěna u studentů (15,6 %). Více než jedna čtvrtina nezaměstnaných oproti tomu vůbec krajský měsíčník nezná (26,9 %); ve srovnání s nimi pouze 4,6 % podnikatelů a OSVČ o krajském periodiku nikdy neslyšelo.

6.2 Četnost kontaktování Krajského úřadu Olomouckého kraje a míra spokojenosti s jeho fungováním

Účelem dalšího souboru otázek bylo monitorovat kvantitu a kvalitu kontaktů Krajského úřadu s veřejností. Zaprvé, dotazem **Kolikrát jste v posledních dvou letech kontaktoval/a Krajský úřad Olomouckého kraje?** jsme zjistili, že ke styku s Krajským úřadem došlo pouze u necelé čtvrtiny obyvatel (23,4 %). Celých 74 % nemělo potřebu za poslední dva roky úřad oslovit. Nejběžnější frekvencí kontaktů za dané období bylo 1krát, 2krát a 3krát za osobu. Tyto údaje odpovídají šetřením v ostatních krajích ČR.

Zadruhé, kvalitativní charakter interakce mezi úřadem a veřejností byl vyhodnocován z odpovědí na otázku **Jak byste ohodnotil/a fungování Krajského úřadu Olomouckého kraje?** Odpověď poskytlo 56,6 % respondentů. Nejlepší známku – velmi dobře – udělilo instituci 4,2 procenta dotázaných, jako „dobře fungující“ jej označilo 29,5 procenta, tzn. kladné ohodnocení získal úřad od 33,7 % populačního vzorku. Pokud tento údaj přepočteme na ty, kteří úřad hodnotili, pak jeho činnost **za dobrou považuje 59 %** dotázaných. Záporně hodnotilo fungování Krajského úřadu 4,1 % dotázaných („špatně“ 3,4 %, „velmi špatně“ 0,7 %). Neutrální postoj zvolilo 19 % občanů.

Kolikrát jste v posledních dvou letech kontaktoval/a Krajský úřad Olomouckého kraje?

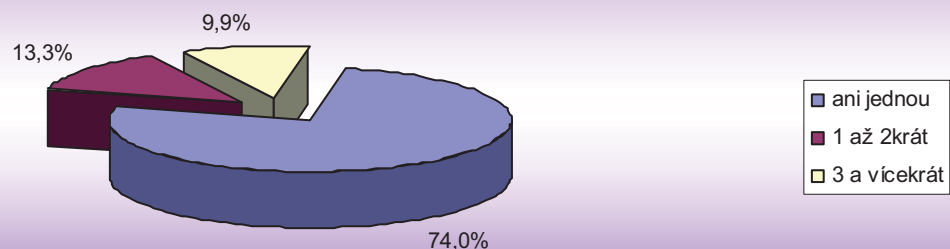
odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
Ani jednou	592	74,0
1x	53	6,6
2x	54	6,7
3x	24	3,0
4x	14	1,8
5x	12	1,5
6x	12	1,5
7x	2	0,2
9x	1	0,1
10x	12	1,5
12x	1	0,1
15x	1	0,1
24x	1	0,1
neví	21	2,6
celkem	800	100

Jak byste ohodnotil/a fungování Krajského úřadu Olomouckého kraje?

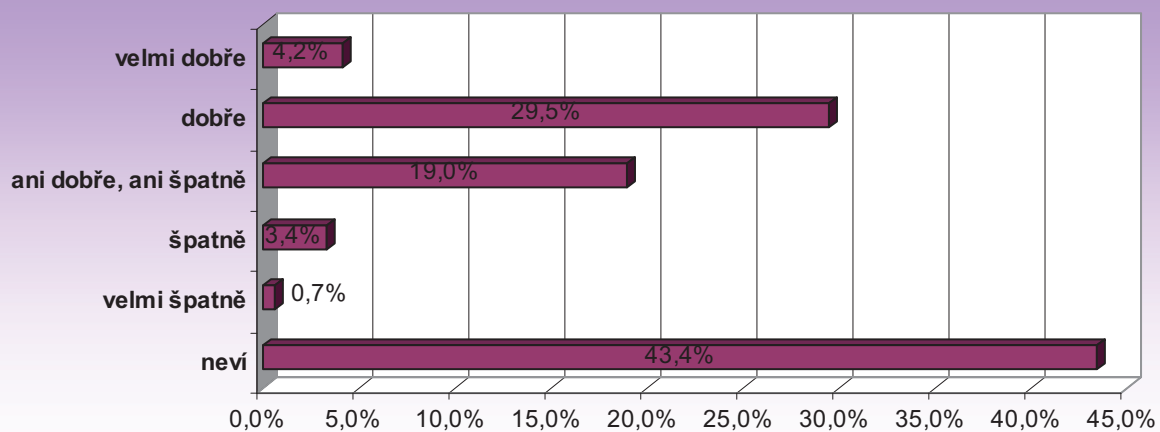
odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
velmi dobře	33	4,2
dobře	236	29,5
ani dobře, ani špatně	152	19,0
špatně	27	3,4
velmi špatně	5	0,7
neví	347	43,4

celkem	800	100
--------	-----	-----

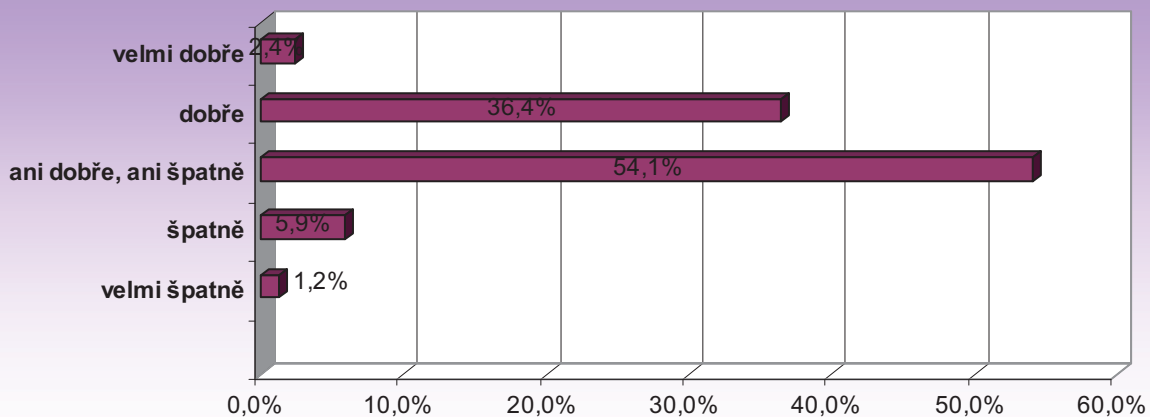
Četnost kontaktů s Krajským úřadem Olomouckého kraje

Hodnocení fungování Krajského úřadu Olomouckého kraje

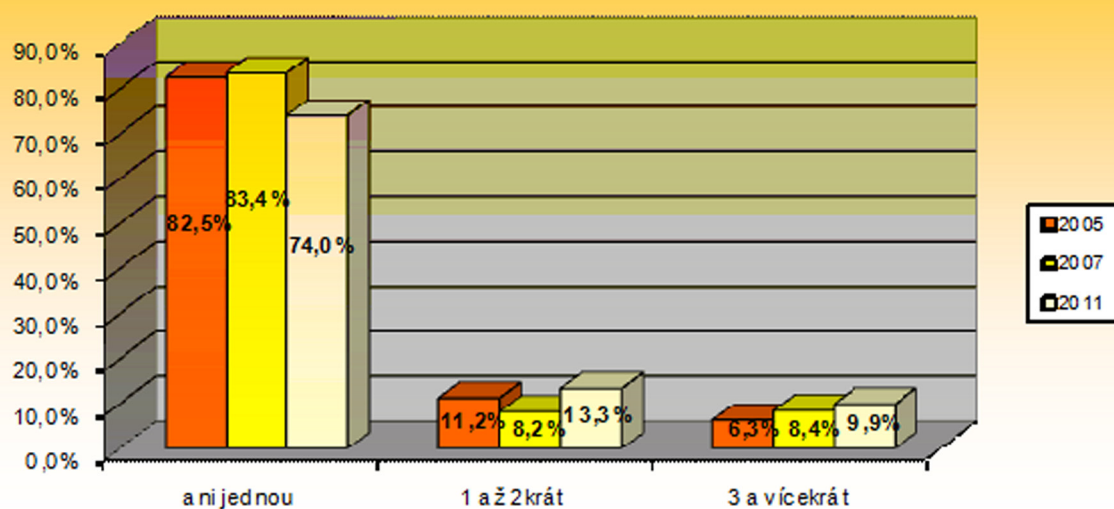
Hodnocení fungování Krajského úřadu Olomouckého kraje (2007)

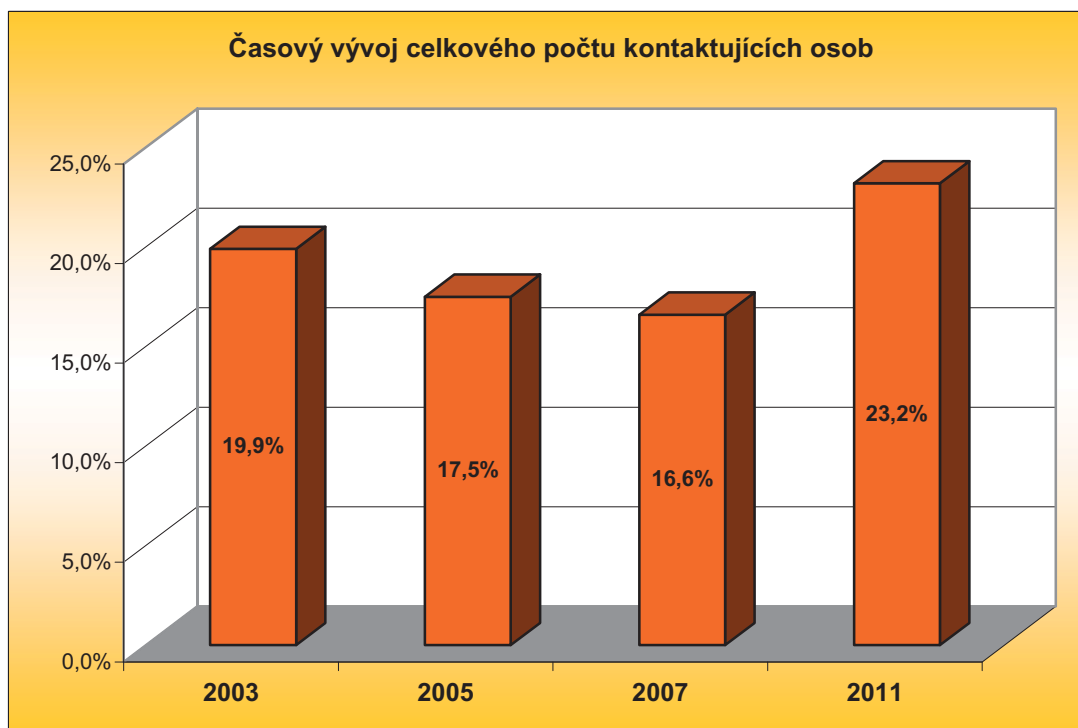

Pokud bychom chtěli porovnat fungování úřadu v letech 2007 a 2011, pak z průzkumu 2011 musíme odečíst kategorii neví. Procentuální spokojenost s fungováním úřadu v kategorii velmi dobře by činila 7,2 %, dobře 52 %, ani dobře, ani špatně 33 %, špatně 5,9 % a velmi špatně 1,1 % respondentů. **To znamená, že přibylo respondentů, kteří jsou s fungováním úřadu spokojeni velmi dobře a dobře (celkově o 20,4 %).**

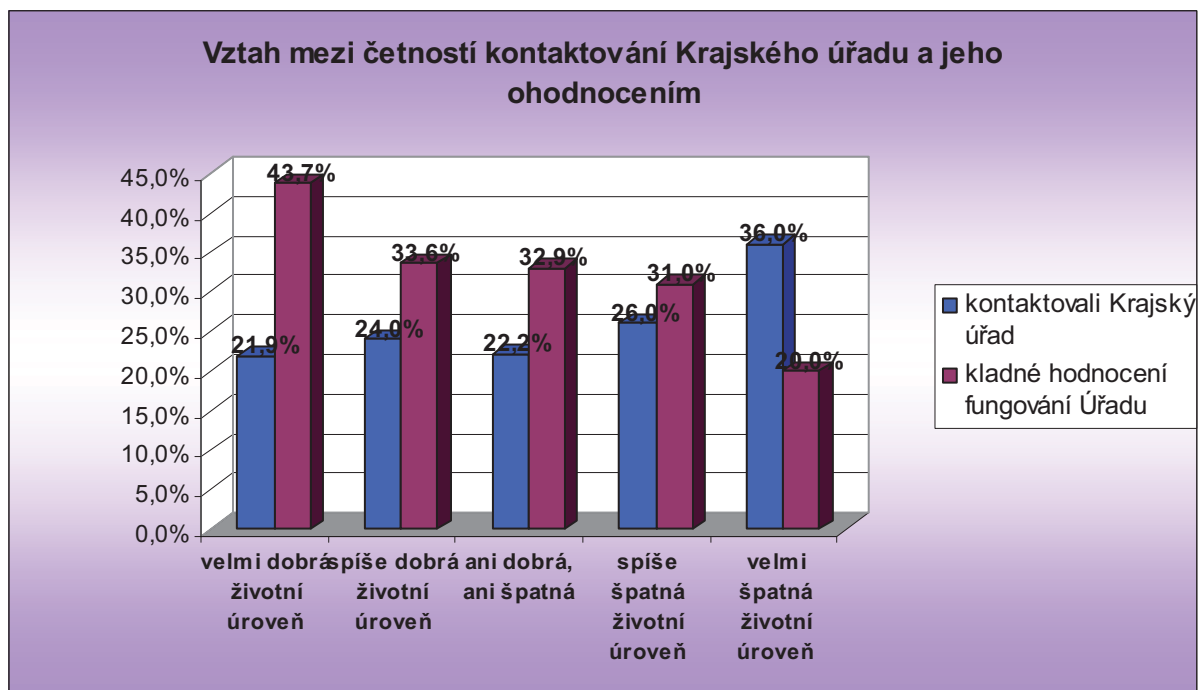
Průzkum 2007 nám opět nabízí srovnání v čase. Četnost kontaktů mezi občany a Krajským úřadem se od roku 2007 narostla o 9,4 %. Největší navýšení zaznamenala kategorie „1 až 2krát“ – o 5,1 procentního bodu. Ačkoli došlo v roce 2007 oproti stavu o dva roky dříve ke snížení v této kategorii, v roce 2011 hodnota vystoupala dokonce nad výsledek roku 2005. Celkový součet všech občanů kontaktujících v posledních dvou letech od roku 2003 měl klesající hodnotu, avšak rokem 2011 se tento vývoj obrací.

Srovnání četnosti kontaktů veřejnosti s krajským úřadem

Se zaměřením na vybrané socioekonomické skupiny z analýzy vyplynulo, že největší potřebu kontaktu s Krajským úřadem Olomouckého kraje měli občané s velmi špatnou **životní úrovní jejich domácnosti** (36 %), následovaní těmi se spíše špatnou (26 %). Právě tyto dvě skupiny hodnotí jeho fungování nejkritičtěji – kladné známky udělilo pouze 20, resp. 31 % respondentů. Byl odhalen zjevný trend: čím vyšší životní úroveň občana, tím spokojenější byl s prací úřadu. Nemůžeme však opomenout ani fakt, že skupina obyvatel s velmi špatnou životní úrovní představuje pouhá 3 % respondentů a je tak zatížena velkou statistickou chybou. Dále nelze vyloučit, že někteří dotázaní nemusí být vždy schopni správně identifikovat rozdíl mezi více typy úřadů (krajský, městský, úřad práce apod). To je třeba mít na paměti i při interpretaci dalších tabulek v této a následující kapitole.

Současně z výsledků plyne odlišná frekvence kontaktů mezi **pohlavími**: ke styku s Krajským úřadem častěji dochází u mužů (27,4 %) než u žen (19,2 %). Opět jsou to muži, kteří práci úřadu vnímají o něco málo kladněji (34,9 %) než ženy (32,4 %), rozdíl je ovšem minimální.

S ohledem na **věkové rozložení** respondentů víme, že k nejmenšímu počtu kontaktů s Úřadem dochází u lidí ve věku 18 až 25 let (15,1 %), kdežto ve styku nejběžnější věková skupina je ta následující – 26 až 31 let (31,2 %). S postupem let respondenta se četnost kontaktů snižovala, avšak v důchodovém věku opět došlo k jejímu nárůstu (26,5 %). Do kvalitativního hodnocení fungování Krajského úřadu se věk respondenta prokazatelně nepromítl.

S těmito analytickými výstupy do jisté míry korespondují objevená fakta v rámci kategorizace podle **ekonomického postavení**: nejmenší četnost interakcí dochází v případě studentů (15,2 %), největší pak u podnikatelů a osob samostatně výdělečně činných (43,1 %). Souvztažnost mezi frekvencí interakce občana s úřadem na jedné straně a kladným, resp. záporným vnímáním jeho fungování na druhé straně byla prokázána i zde. Podnikatelé a OSVČ ohodnotili fungování úřadu jako „špatné“ nebo „velmi špatné“ v 9,5 procenta případů; naopak skupiny navazující styk s úřadem méně často, jako jsou zmínění studenti a běžní zaměstnanci (20,1 %), udělili záporné hodnocení v malém procentu (1,3 %, resp. 3,2 %).

6.3 Návrhy změn ve fungování Krajského úřadu Olomouckého kraje ze strany veřejnosti

Námi dotázaní občané měli v otázce **Co byste na činnosti Krajského úřadu Olomouckého kraje změnil/a?** možnost vyjádřit svůj názor na změny ve fungování krajské samosprávy. Své návrhy nabídlo pouze 20 % respondentů a obsahově je bylo možné zahrnout do pěti souhrnných hesel: (1) boj proti korupci, snížení byrokracie, transparentnost; (2) zlepšit informovanost o práci úřadu, nových projektech, lepší prezentace úřadu, více úředních hodin; (3) personální otázky – rychlost vyřizování, vstřícnost, pomoc při administrativě; (4) zvýšit zájem o jednotlivé oblasti – cestovní ruch, průmysl, školství, zaměstnanost, jednotlivé geografické oblasti (Jesenicko, atd.); (5) jiné – nespolupracovat s komunisty, vyměnit osobu hejtmána, zrušit úřad jako takový. Nejvíce návrhů změn spadalo do třetí skupiny (40,5 %).

Co byste na činnosti Krajského úřadu Olomouckého kraje změnil/a?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
Personál – rychlost, vstřícnost, mnoho papírování, lepší pomoc	65	40,5
Korupce, byrokracie, zprůhlednění činnosti	28	17,2
Zájem o jednotlivé oblasti – cestovní ruch, průmysl, školství, zaměstnanost, jednotlivé oblasti: Jesenicko, jiné obce	28	17,4
Větší informovanost o práci úřadu, nových projektech, větší prezentace úřadu, více úředních hodin	24	14,8
Jiné – komunisté, vyměnit hejtmána, zrušit úřad	16	10,0
celkem	161	100,0

Pohlaví respondentů mělo jistý vliv na formulaci návrhů: muži silně upřednostňovali personální otázky rychlosti vyřizování žádostí, vstřícnost úředníků, atd. (48,4 %); ženy naopak o poznání více dbaly na řešení korupce, byrokracie a transparentnosti (20,9 %, o 6,9 % více než muži), lepší informování veřejnosti ze strany úřadu o jeho vlastních aktivitách (19,4 %, více o 7,8 %), zvýšení zájmu samosprávy o jednotlivé hospodářské a společenské oblasti (20,9 %, více o 6,2 %).

Ve všech pěti **okresech** lidé kladli největší důraz na personální otázky – krajní hodnoty byly zjištěny na Olomoucku (30 %) a Šumpersku (68,8 %). Změny druhé skupiny (větší informovanost o úřadě, atd.) byly nejčastěji navrhovány na Olomoucku (20 %), na Přerovsku respondenti zdůrazňovali nutnost boje proti korupci, přebujelé byrokracii a zprůhlednění aktivit úřadu (23,1 %), na Jesenicku zase lidé nejčastěji zmiňovali potřebu zabývat se specifickými potřebami a zájmy jejich okresu (46,2 %).

Výrazně v poměru k ostatním **ekonomickým skupinám** se profilovali podnikatelé a OSVČ, kteří kladli důraz na důležitost personálních otázek (61,5 %) a na závažnost dopadu korupce a nedostatečné transparentnosti nejvíce poukazující studenti a nezaměstnaní (shodně 33,3 %).

Zajímavé rozdíly bylo taktéž možné vysledovat u **voličů a nevoličů z krajských voleb 2008**. Občané, kteří nevyužili v těchto volbách své volební právo, výrazně odkazují na potřebu řešení třetí skupiny problémů (personální otázky) (45,8 % oproti 37,4 %) a snížení negativních dopadů spojených s korupcí, přílišnou byrokracií a netransparentností (18,6 % oproti 15,2 %). Naopak občané, kteří odevzdali v roce 2008 svůj hlas, vnímali větší naléhavost druhé (17,2 % ku 11,9 %) a čtvrté (21,2 % ku 11,9 %) oblasti potenciálních změn.

6.4 Četnost navštěvování webových stránek Olomouckého kraje a jejich

kvalitativní posouzení veřejnosti

Obdobnou metodou jako v podkapitole 6.2 jsme provedli monitoring využívání služeb webových stránek Olomouckého kraje obyvateli regionu – kvantitativní rozbor – a spokojenosti, popř. nespokojenosti s jeho podobou, nabídkou a užitečností – kvalitativní rozbor. Zaprvé, dotazem **Navštívil/a jste někdy webové stránky Olomouckého kraje? Pokud ano, jak často je navštěvujete?** jsme zjistili, že dvě pětiny obyvatel kraje stránky již navštívilo (41,3 %): čtvrtina z celkového počtu je navštívila alespoň jednou (24,3 %) a 17 % je navštěvuje několikrát do roka. Doposud je neshlédlo 55,6 % obyvatel, přičemž 11,2 % z důvodu absence přístupu k internetu.

Zadruhé, sedmdesát respondentů nám sdělilo svůj názor, v čem by se měly webové stránky Olomouckého kraje zlepšit – co nejvíce postrádají. Odpovědi na otázku **Co Vám na webu Olomouckého kraje nejvíce chybí?** bylo možno sjednotit do tří hlavních skupin: (1) nedostatečná přehlednost – strukturovanost, členění, větší písmo, atd.; (2) nedostatečná aktuálnost – kultura, sport, aktuální informace o dění ve městě, atd.; (3) jiné – design, navigace, atd. Desetina z těchto respondentů žádný návrh na změnu neuvedla – konstatovali spokojenost s aktuálním stavem webu Olomouckého kraje. Nejvíce podnětů změn spadalo do první skupiny (50,1 %), následovaná druhou (31,5 %) a třetí skupinou návrhů (8,5 %).

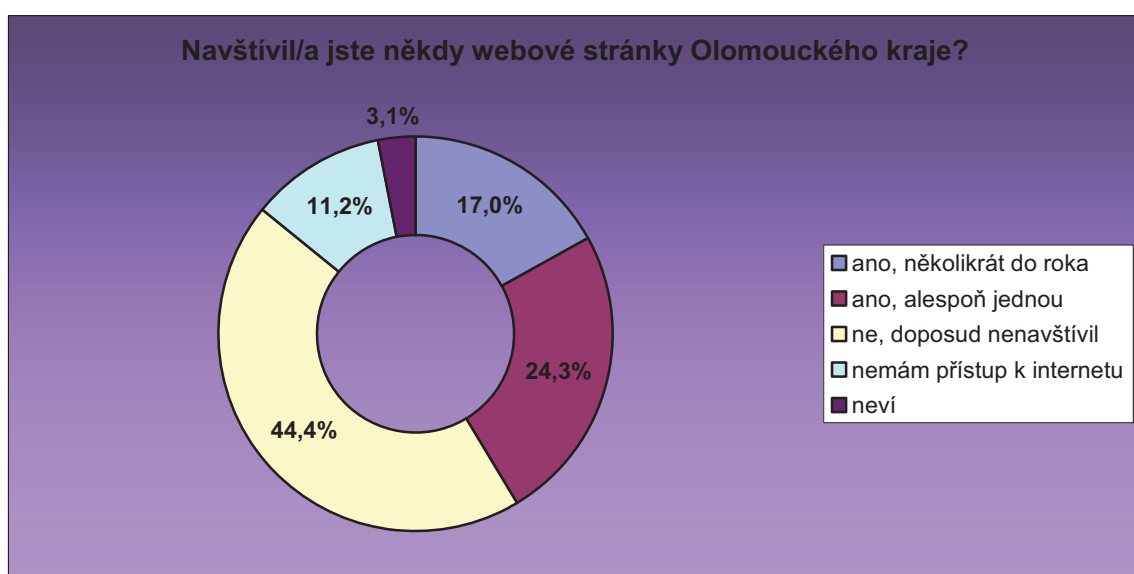
Navštívil/a jste někdy webové stránky Olomouckého kraje? Pokud ano, jak často je navštěvujete?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
ano, navštěvuji je několikrát do roka	136	17,0
ano, alespoň jednou jsem je už navštívil/a	194	24,3
doposud ne	355	44,4

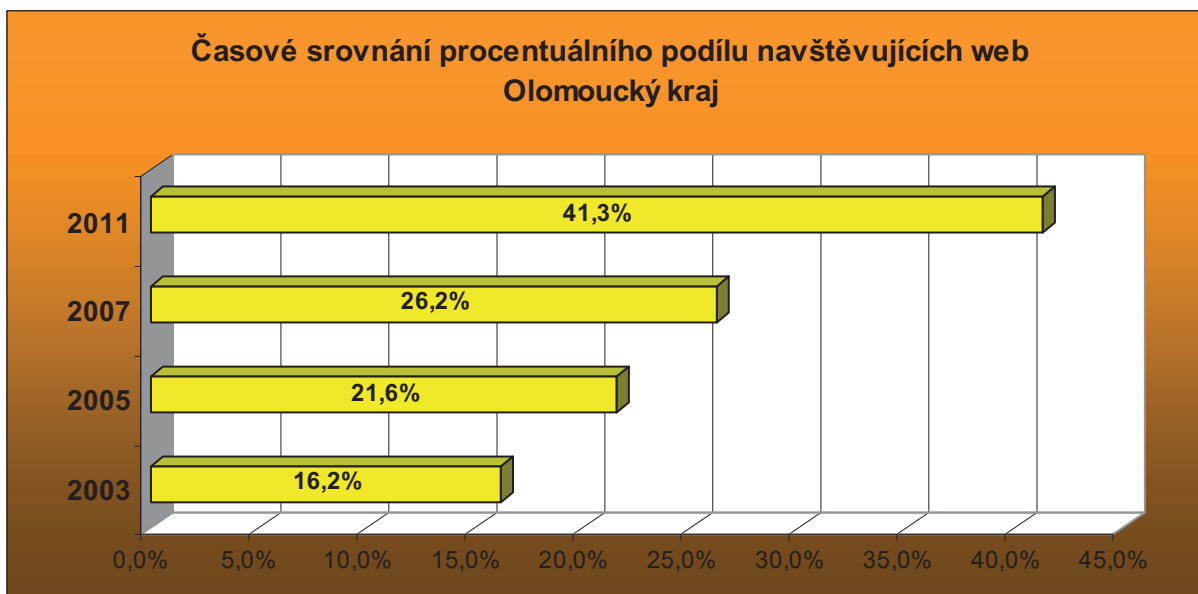
nemám přístup k internetu	89	11,2
neví	25	3,1
celkem	800	100

Co na webu Olomouckého kraje Vám nejvíce chybí?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
Přehlednost – strukturovanost, členění, větší písmo	35	50,1
Aktuálnost – kultura, aktuální informace o městě	22	31,5
Jiné – design, navigace	6	8,5
Spokojenost	7	10,0
celkem	70	100

Dokument Průzkum 2007 nám nabízí data sledovaných proměnných za roky 2003, 2005 a 2007. Již při zběžném pohledu na celkové počty všech respondentů, kteří pro daný výzkum navštívili web Olomouckého kraje nejméně jednou, je zřejmé, že zvyšující se trend byl i v roce 2011 potvrzen. Výsledky po jednotlivé ročníky jsou tyto: 16,2 % (2003), 21,6 % (2005), 26,2 % (2007). To je do značné míry dáno rozšiřujícím se přístupem občanů k internetu.

Pro hlubší analýzu vztahů mezi socioekonomickými parametry a proměnnými návštěvnosti webu Olomouckého kraje a návrhy na jeho zlepšení jsme použili rozlišení podle **životní úrovně domácnosti** respondenta, jeho **pohlaví**, **okresu** jeho bydliště, **věku**, **vzdělání** a **ekonomického postavení**. Skupiny občanů nejčastěji navštěvující webové stránky jsou následující:

- S velmi dobrou (50 %, pravidelně 22,9 %) a spíše dobrou (52,9 %, pravidelně 21,3 %) životní úrovní. To je nemalou měrou způsobeno snazším přístupem těchto skupin obyvatel k internetu. Platí přímá úměra mezi zvyšující se životní úrovní a četností návštěv; v první kategorii návštěvníků se nejčastěji objevovaly návrhy na zlepšení přehlednosti (77,8 %) a zlepšení designu (11,1 %), ve druhé kategorii pak na zlepšení přehlednosti (56 %) a zdokonalení systému zpráv o aktuálním dění (32 %).
- Ženy o čtyři procenta více než muži (43,3 % ku 39,3 %); přehlednost webových stránek upřednostňují obě skupiny zcela shodně (50 %), muži požadují větší aktuálnost (40 %) a ženy zlepšení designu a navigace na stránkách (13,3 %).
- Občané bydlící v okrese Šumperk (48,9 %), následovaní obyvateli Olomoucka (43,5 %), Prostějovska (40,5 %), Jesenicka (36,6 %) a Přerovska (33,3 %); lepší strukturovanost webu nejčastěji ležela na srdci obyvatelům Šumperska (57,1 %) a, společně s občany Prostějovska, poměrně hodně kladli důraz na zlepšení informování o aktuálním dění (42,9 %, resp. 35,7 %) – respondenti z Olomoucka, kteří přicházeli v poměru k ostatním nejméně s návrhy změny designu (4,9 %), byli se současným stavem webových stránek nejvíce spokojeni (14,6 %).
- Lidé ve věkových kategoriích 26–31 (65 %) a 18 – 25 let (58,2 %) – se zvyšujícím se věkem zájem o návštěvu webových stránek Olomouckého kraje kontinuálně klesala (ve věku 63 a více let pouze 19,8 %); nejmladším respondentům nejvíce vadil současný

design stránek (23,1 %), naopak nejstarší nejčastěji požadovali lepší aktuálnost a přehled o kulturním dění (51 až 62 let 50 %, 63 a více let 60 %) – věkové skupiny mezi těmito zdůrazňovaly hlavně přehlednost webu.

- Vysokoškolsky vzdělání (61 %) – se snižujícím se stupněm dokončeného vzdělání klesala rovněž návštěvnost webových stránek (u základního vzdělání pouze 22,5 %); respondentům s nejvyšší vzděláním nejvíce vadila nedostatečná přehlednost a strukturovanost stránek (66,7 %), lidem s výučním listem a středním vzděláním bez maturity nejvíce chyběl přehled o aktuálním dění v regionu (41,7 %) a nový design stránek (16,7 %).
- Studenti (65,4 %), těsně následovaní podnikateli (61 %) – nejmenší návštěvnost byla zaznamenána u důchodců (20,4 %) a nezaměstnaných (24 %); zatímco studenti by, v poměru k ostatním, nejvíce přivítali zdokonalení v oblasti informování o kulturních a jiných aktualitách (55,6 %), podnikatelé a OSVČ lepší strukturovanost a přehlednost webu Olomouckého kraje (66,7 %) – nejspokojenějšími s dnešní podobou webových stránek byli lidé v domácnosti a na mateřské a rodičovské dovolené (25 %).

7. Turistický potenciál Olomouckého kraje a podpora turistiky ze strany krajských institucí z perspektivy jeho obyvatel

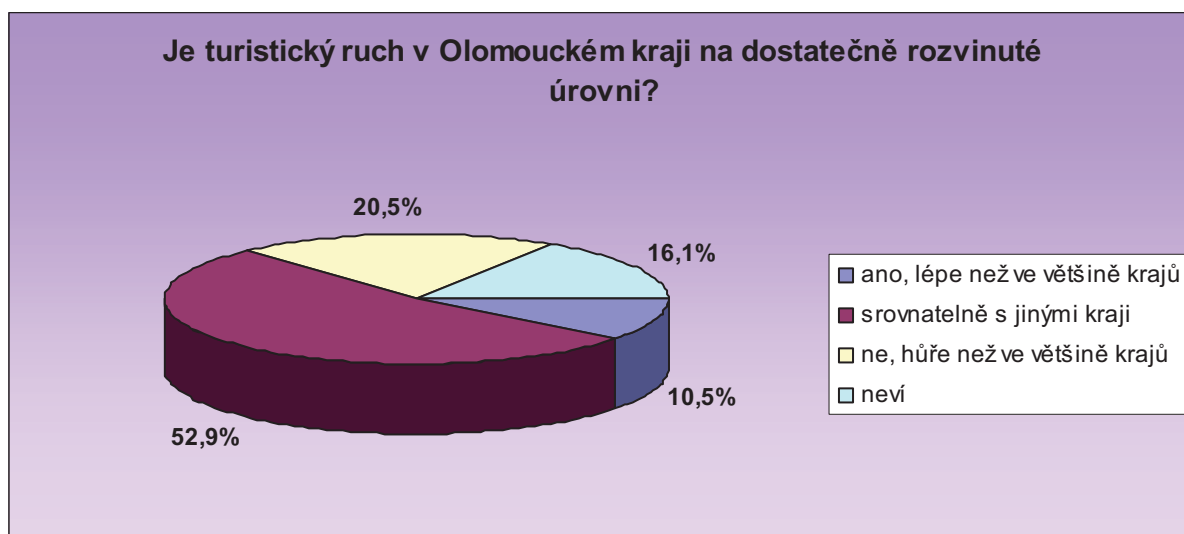
Dalšími dvěma otázkami jsme zaměřili jednak na povědomí veřejnosti o stavu zázemí pro turistický ruch v Olomouckém kraji a také na názor veřejnosti na možnost podpory letní a zimní autobusové dopravy mezi Jeseníky a zbytkem regionu. Otázky tedy byly formulovány takto: **Je, podle Vás, turistický ruch v Olomouckém kraji na dostatečně rozvinuté úrovni?; Měl by, podle Vás, kraj podporovat letní cyklobusy a zimní skibusy, které by zajížděly až do Jeseníků?**

7.1 Rozvinutost turistiky v Olomouckém kraji

O rozvinutosti turistiky v Olomouckém kraji panuje mezi jeho obyvateli spíše skeptické mínění. Jako jistý referenční bod, podle něhož se mohli respondenti lépe rozhodovat, jsme použili možnost porovnání stavu turistiky (jeho zázemí, podmínek pro jeho rozvoj, atd.) v Olomouckém kraji s jinými kraji České republiky. Pouhá desetina (10,5 %) dotázaných byla toho názoru, že turistika v jejich kraji je na tom lépe než ve většině krajů. Mírně nadpoloviční většina (52,9 %) neviděla přílišný rozdíl mezi stavem turistiky v Olomouckém kraji v kontextu ČR, dokonce celá pětina (20,5 %) obyvatel byla takového přesvědčení, že turistický ruch je na méně rozvinutém stupni než v jiných krajích.

Je, podle Vás, turistický ruch v Olomouckém kraji na dostatečně rozvinuté úrovni?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
Ano a je na tom lépe než ve většině jiných krajů ČR	84	10,5
Je srovnatelný s jinými kraji ČR	423	52,9
Ne, je na tom hůře než ve většině ostatních krajů ČR	164	20,5
Nevím, nedokážu posoudit	129	16,1
celkem	800	100

Největší názorová rozpolcenost panovala mezi tázanými v **okrese** Šumperk, kde bylo nalezeno nejvíce příznivců myšlenek o relativně lepším stavu turistického ruchu (15,5 %) i relativně horším stavu (24,3 %). Dalšími okresy s nejsilnější skupinou s negativním pohledem na úroveň turistiky byly Jeseník (21,7 %) a Olomouc (21,6 %). Pozitivní pohled na tuto problematiku byl nejčastější u **věkové skupiny** 26–31 let (18,2 %), která dalece převyšovala ostatní skupiny (přinejmenším o 6,3 %). Největší skepse vládla v rámci skupin 41–50 a 18–25 let (26,1 %, resp. 22 %).

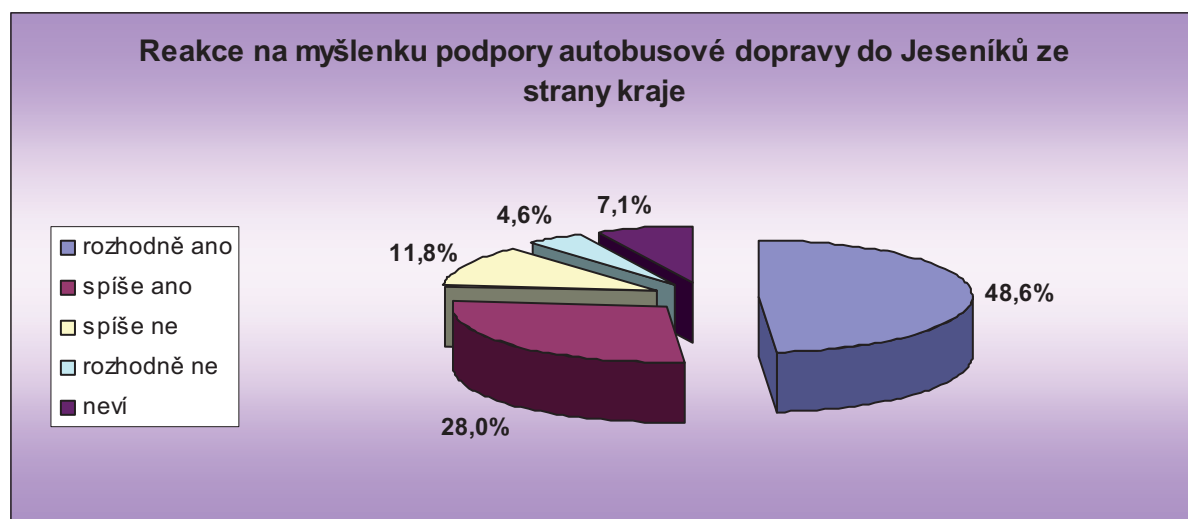
Při rozlišení dotázaných dle **celkových příjmů jejich domácnosti** byl zjištěn přímo úměrný vztah mezi výší příjmu a procentuálním podílem negativně smýšlejících o rozvinutosti turistického ruchu v Olomouckém kraji: v příjmových skupinách 50 až 75 tisíc Kč a více než 75 tisíc Kč činila tato názorová platforma 23,2%, resp. 27,3%. Jinými slovy, respondenti s nejvyššími příjmy vnímají negativně stav turistiky s výraznou převahou nad vnímajícími jej pozitivně (s 13,7%, resp. s 18,2% převahou). V kategorizaci dle **ekonomického postavení** má negativní pohled na stav turistiky nejvíce nositelů mezi nezaměstnanými (40,4 %) se silnou převahou (přinejmenším o 19 %).

7.2 Podpora turistiky formou podpory autobusové dopravy do Jeseníků

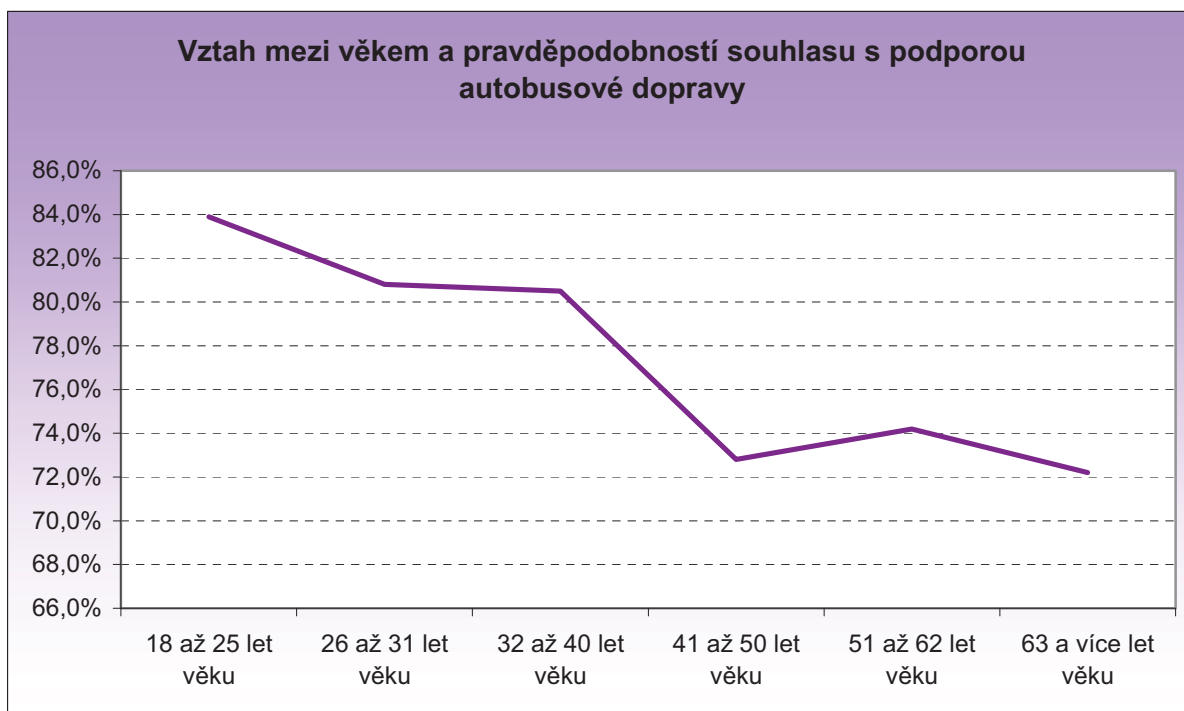
Druhou z otázek jsme se občanů Olomouckého kraje ptali na jejich potenciální postoj k možnosti pomoci turistického ruchu v jejich regionu formou podpory autobusové dopravy směrem do Jeseníků. Z celkového počtu osmi set respondentů nám poskytlo svůj názor 92,9 procenta. Reakce byla převážně přívětivá: bezmála polovina vyjádřila s myšlenkou rozhodný souhlas (48,6 %), další více než čtvrtina prostý souhlas (28 %) – v součtu tudíž s takovou podporou souhlasily přes tři čtvrtiny dotázaných (76,6 %). Podporu letních cyklobusů a zimních skibusů ze strany krajské samosprávy odmítalo 16,4 %, z nichž 4,6 % rozhodně.

Měl by, podle Vás, kraj podporovat letní cyklobusy a zimní skibusy, které by zajížděly až do Jeseníků?

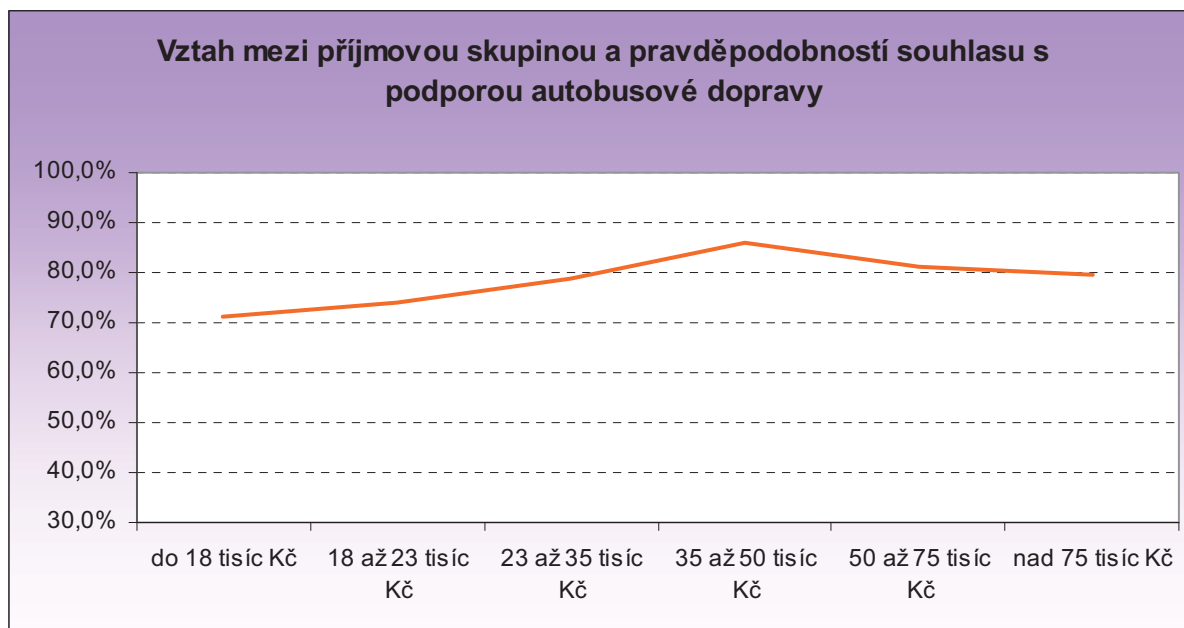
odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
rozhodně ano	388	48,6
spíše ano	224	28,0
spíše ne	94	11,8
rozhodně ne	37	4,6
neví	56	7,1
celkem	800	100

S myšlenkou nejvíce souhlasí občané krajními **životními úrovněmi**: velmi dobrou (81,5 %) a velmi špatnou (88 %), ačkoli s největší pravděpodobností obě skupiny z odlišných pohnutek (možnosti snadnějšího turistického vyžití / vidina finanční podpory). S **věkem** respondenta taktéž souvisela míra souhlasu s touto myšlenkou: čím mladší byl, tím byla větší i pravděpodobnost souhlasu (rozhodně i spíše ano). Pozvolná klesající tendence je zřejmá: 18–25 let – 83,9 %; 26–31 let – 80,8 %; 32–40 let – 80,5 %; 41–50 let – 72,8 %; 51–62 let – 74,2 %; 63 a více let – 72,2 %.

U diferenciací v závislosti na výši **celkových příjmů domácnosti** respondenta byl trend opačný: čím nižší příjem domácnosti, tím menší pravděpodobnost odpovědi „ano“ (rozhodně i spíše). Nejméně souhlasných reakcí vykazovala skupina do 18 tisíc Kč (71,3 %). U následující příjmové skupiny (18 až 23 tisíc) se pravděpodobnost o něco zvýšila (73,8 %) a tato tendence pokračovala po jednotlivých kategoriích – 23 až 35 tisíc (78,8 %), 35 až 50 tisíc (86,1 %) –, přičemž v případě posledních dvou nejvyšších skupin – 50 až 75 tisíc (81 %) a nad 75 tisíc Kč (79,5 %) – došlo k obrácení závislosti mezi příjmem a souhlasem. To může být dáno preferencí individuální automobilové dopravy u těchto vysokopříjmových skupin.

Mezi jednotlivými **ekonomickými postaveními** o podporu autobusové dopravy do Jeseníků projeví největší zájem lidé v domácnosti a na mateřské či rodičovské dovolené (89,2 %) a studenti (81,8 %). Nejmenší naopak důchodci (71 %) a podnikatelé (71,9 %). Další sledované proměnné nehrály v této otázce zásadnější roli.

8. Praktické a zubní lékařství v Olomouckém kraji

Zjišťovali jsme, jaký je procentuální podíl občanů Olomouckého kraje, kteří mají založenou vlastní kartu u některého z praktických či zubních lékařů. U těch občanů, kteří jsou evidováni v některé z ordinací praktického lékaře či zubaře, jsme se ptali, na kolik jsou spokojeni, resp. nespokojeni se službami poskytovanými v těchto ordinacích.

8.1 Praktické lékařství a veřejnost

Na otázku, jejímž cílem bylo zjistit podíl občanů s vlastním praktickým lékařem, nám odpověděli všichni respondenti. Naprostá většina respondentů uvedla, že svého praktického lékaře má: 97,4 procent. Pouze zlomek dotázaných nemělo založenou kartu u žádného praktického lékaře (2,3 %).

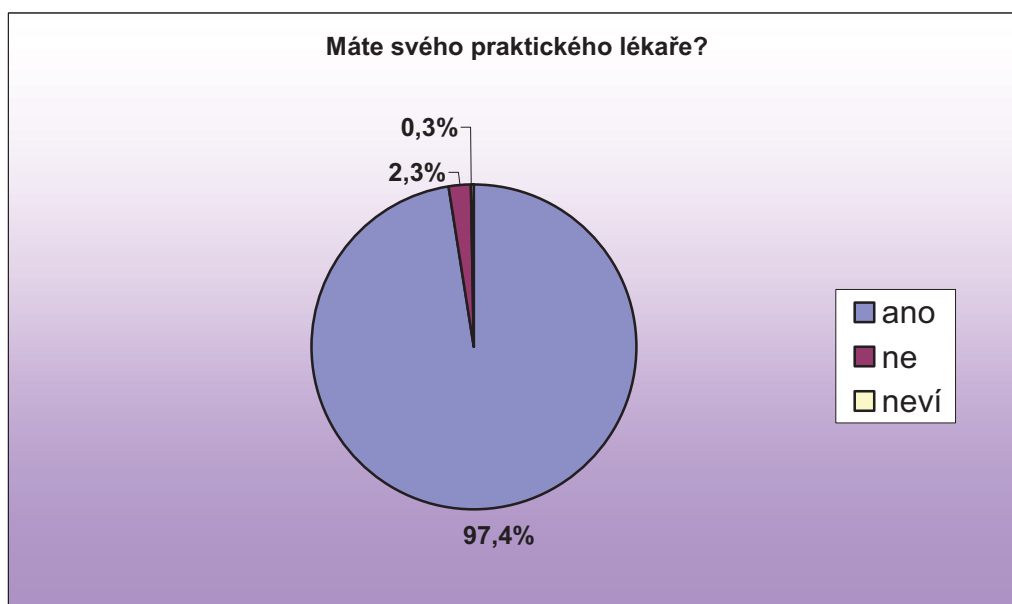
K dotazu **Jak jste spokojen/a se službami svého praktického lékaře?** se kladně vyjádřilo 88,5 procenta dotázaných (65,7 % rozhodně spokojených, 22,8 % spíše spokojených). Desetina z těch, kteří mají svého praktického lékaře, byla s jeho službami nespokojená (10,1 %), z čehož 2,7 procenta rozhodně nespokojena.

Máte svého praktického lékaře?

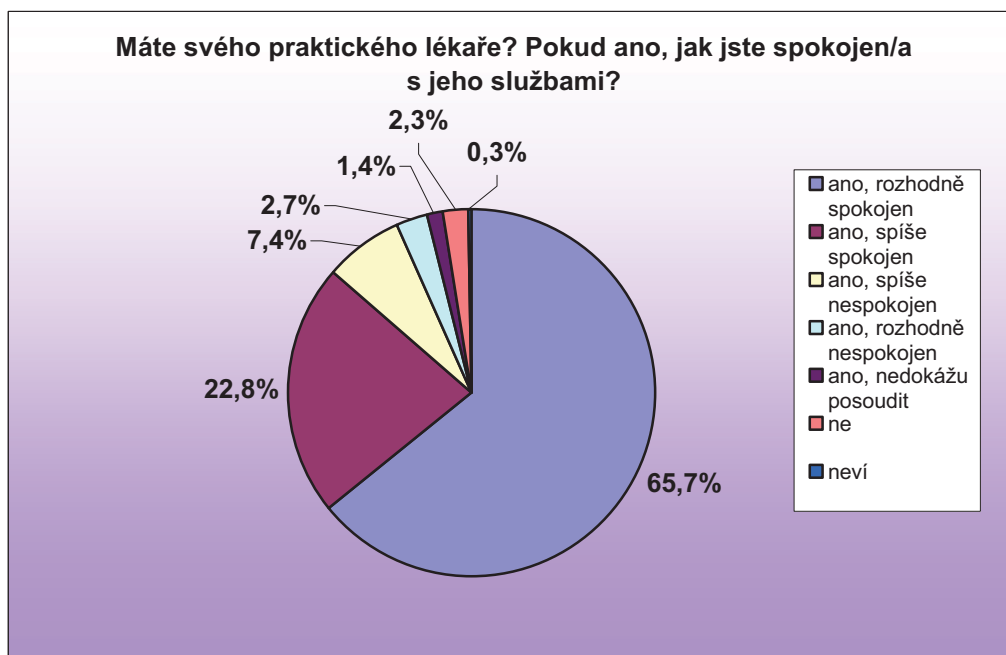
odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
ano	779	97,4
ne	19	2,3
neví	2	0,3
celkem	800	100

Jak jste spokojen/a s jeho službami?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
rozhodně ano	512	65,7
spíše ano	178	22,8
spíše ne	58	7,4
rozhodně ne	21	2,7
neví	11	1,4
celkem	780	100

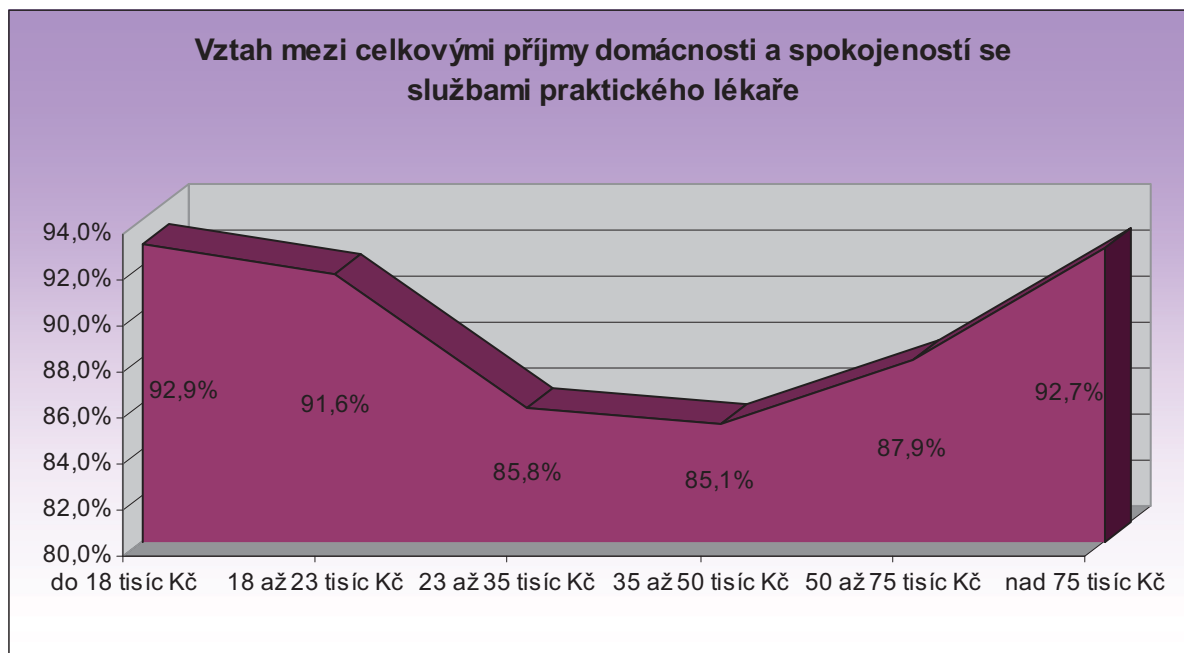
Následující graf je sloučením odpovědí na dvě samostatné otázky.

Hledali jsme spojitost mezi evidencí respondenta u některého z praktických lékařů a spokojeností s jeho službami a jednotlivými socioekonomickými parametry společnosti. Dospěli jsme k závěru, že:

- **Životní úroveň domácnosti**, v níž daný respondent žije, ani **věk respondenta** neměly prokazatelný vliv na rozhodnutí evidovat se u praktického lékaře. Avšak životní úroveň měla očividný vliv na míru spokojenosti se službami lékaře: vztah přímé úměrnosti – čím nižší životní úroveň, tím menší spokojenost se službami (velmi dobrá – 89 %; spíše dobrá – 92 %; ani dobrá, ani špatná – 88,3 %; spíše špatná – 83,9 %; velmi špatná – 69,2 %). Věk nenabízel jasnou tendenci: nejméně spokojeni byli nejmladší lidé ve věku od 18 do 25 let (86,1 %).
- **Pohlaví** dotázaného dávalo vzniknout jistému rozdílu: zatímco jen 1,3 % žen nemá svého praktického lékaře, u mužů je tento podíl dvou a půl násobný – 3,2 %. Nemělo však jednoznačný vliv na spokojenost s lékařskými službami.
- V **okresech** Prostějov a Jeseník byl u praktického lékaře zaevidován každý, koho jsme se zeptali (100 %). Naopak nejnižší byl tento počet na Olomoucku, kde mělo svého praktického lékaře 95,5 % respondentů. Nejspokojenějšími byli obyvatelé Šumperska (95,1 %), nejméně spokojeni pak Olomoucka (84 %).
- Při rozdělení podle **celkového měsíčního příjmu domácnosti** byla zjištěna klesající tendence u nejvyšších příjmových skupin: zatímco u ostatních skupin byl podíl občanů zaevidovaných u některého z praktických lékařů stabilní, u kategorií 50 až 75 tisíc Kč (96,8 %) a nad 75 tisíc Kč (95,5 %) došlo ke snížení. Byla zjištěna dvousměrná tendence, při níž byla nejvyšší míra spokojenosti se službami

praktických lékařů zaznamenána u nejnižších (do 18 tisíc Kč – 92,9 %; 18 až 23 tisíc Kč – 91,6 %) a nejvyšších příjmových skupin (nad 75 tisíc Kč – 92,7 %).

- Rovněž u lidí s vysokoškolským **vzděláním** je větší pravděpodobnost, že nebudou mít svého praktického lékaře (94,4 %). Taková pravděpodobnost je taktéž poněkud zvýšena u skupiny se základním vzděláním (96,2 %). Co se spokojenosti týče, vzájemný vztah má charakter snižování spokojenosti v závislosti na zvyšujícím se stupni vzdělání: základní vzdělání – 92,2 % spokojených; vyučen a střední bez maturity – 89,1 %; vyučen a střední s maturitou – 87,7 %; vysokoškolské – 86,5 %.
- Z pohledu **ekonomického postavení** respondentů byla nejpočetnější skupina nemajících svého praktického lékaře nalezena u nezaměstnaných (7,8 %), následovaných pracujícími důchodci (4,8 %). Nejméně spokojenými jsou pracující důchodci (80,9 %) a studenti (85,1 %), oproti tomu nejvíce spokojenými jsou lidé na mateřské a rodičovské dovolené (91,9 %).

8.2 Zubní lékařství a veřejnost

Stejným způsobem bylo prováděn monitoring kvantitativního a kvalitativního vztahu obyvatel Olomouckého kraje k zubnímu lékařství. Z celkových osmi set dotázaných dva nedokázali s jistotou říci, zda mají svého zubaře. Opět naprostá většina měla svého zubního lékaře (93,2 %), ačkoli byla velikost této skupiny menší než u praktického lékařství. Kartu neměl zaleženou u žádného ze zubních lékařů každý patnáctý z tázaných (6,6 %).

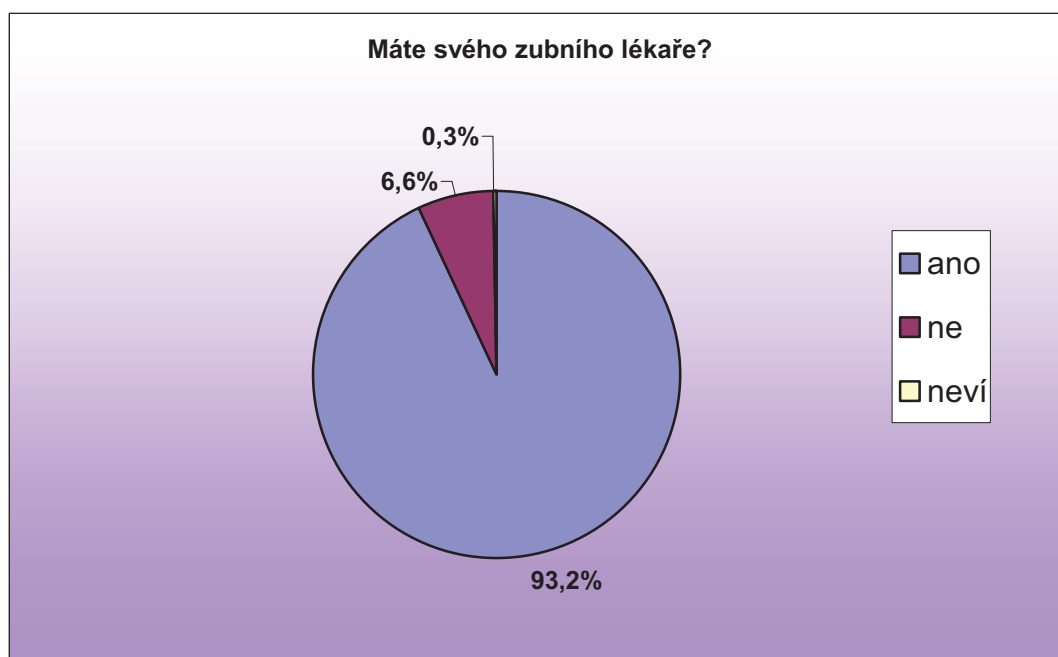
Míra spokojenosti se službami zubních lékařů byla vyšší než u praktických: 94,9 procenta dotázaných byli spokojeni, z toho 74,9 procenta rozhodně. Skupina nespokojených tvořila 4,5 % z celkového počtu respondentů s vlastním zubařem.

Máte svého zubního lékaře?

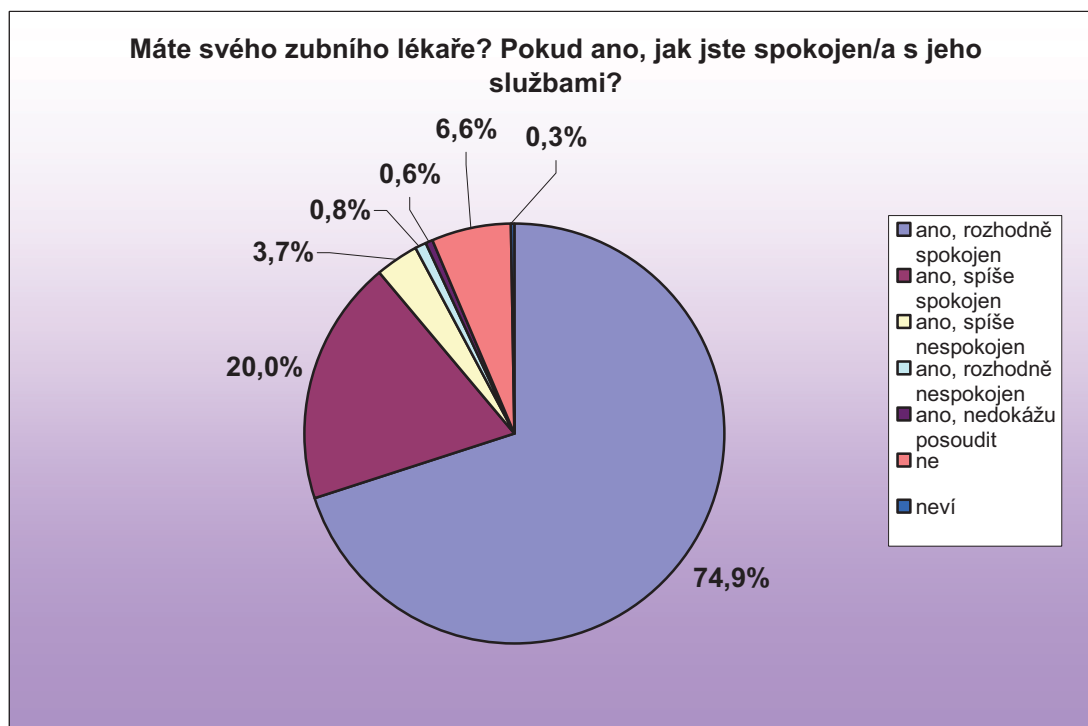
odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
ano	746	93,2
ne	52	6,6
neví	2	0,3
celkem	800	100

Jak jste spokojen/a s jeho službami?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
rozhodně ano	558	74,9
spíše ano	149	20,0
spíše ne	27	3,7
rozhodně ne	6	0,8
neví	4	0,6
celkem	745	100,0

Následující graf je sloučením odpovědí na dvě samostatné otázky.

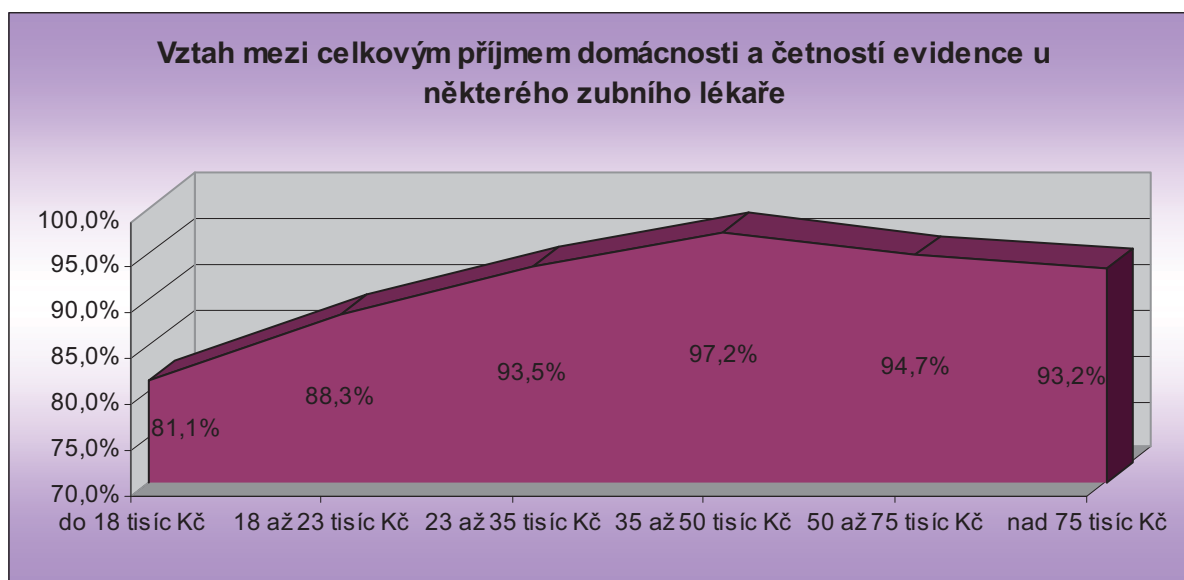

Opětovně jsme hledali spojitost mezi různými socioekonomickými parametry a četností evidence u některého ze zubních lékařů a spokojeností s jeho službami:

- **Životní úroveň domácnosti** respondentů měla snižující vliv na podíl obyvatel zaevidovaných u některého ze zubních lékařů: velmi dobrá životní úroveň – 95,8 % – až velmi špatná životní úroveň – 72 %. Na spokojenosti se službami zubařů se ale prokazatelně neprojevila.
- **Pohlaví** respondentů se podepsalo na obou výsledcích: ženy měly častěji svého zubního lékaře (95,2 %) než muži (91,1 %), avšak muži byli více spokojeni s jeho službami (96,7 %) než ženy (93,1 %).
- Největší podíl občanů, kteří měli založenou osobní kartu u některého ze zubařů, byl zaznamenán v **okresech** Prostějov (97,8 %) a Šumperk (96,6 %). Výsledky těchto dvou okresů se znatelně lišily oproti zbylým třem: Olomoucko (91,6 %), Přerovsko (90,6 %), Jesenicko (90 %). Největší spokojenost byla zjištěna u obyvatel Šumperska (97,9 %) a Přerovska (97,4 %), nejmenší pak na Olomoucku (91,3 %).
- V rámci rozdělení dle **věku** bylo nejvíce zapsaných u některého ze zubařů v kategorii 18 až 25 let (98,3 %), nejméně potom v kategorii 63 a více let (85,3 %). Zřejmý trend ale nebyl zjištěn. V jednotlivých kategoriích mezi těmito krajními panovaly velmi rozdílné výsledky. U dvou zmíněných skupin byla rovněž odhalena poměrně velká nespokojenost se službami zubařů (6,1 %, resp. 5,3 %).
- **Dokončené vzdělání** znatelně ovlivnilo pouze poměr respondentů s/bez svého zubního lékaře, ne však jejich spokojenost první ze skupin. Zvyšující se počet

zaevidovaných u zubaře byl spojen se zvedající se stupněm dokončeného vzdělání, přičemž značný rozdíl oproti ostatním byl zaznamenán u lidí se základním vzděláním: základní – 82,3 %; vyučen a střední bez maturity – 92,4 %; vyučen a střední s maturitou – 95,4 %; vysokoškolské – 95,1 %.

- Obdobný trend jako u předcházejícího socioekonomického parametru byl taktéž detekován u kategorizace podle **celkového příjmu domácnosti**: čím nižší příjem, tím větší pravděpodobnost, že respondent neměl svého zubního lékaře. K jistému poklesu pak došlo u nejvyšších příjmových skupin, jenž byl ovšem oproti nástupné hraně u nižších příjmových skupin pozvolnější: do 18 tisíc Kč – 81,1 %; 18 až 23 tisíc Kč – 88,3 %; 23 až 35 tisíc Kč – 93,5 %; 35 až 50 tisíc Kč – 97,2 %; 50 až 75 tisíc Kč – 94,7 %; nad 75 tisíc Kč – 93,2 %.

9. *Přijetí úvěru Olomouckým krajem, možnosti jeho investice a názor veřejnosti*

V závěru dotazníkového šetření jsme respondenty konfrontovali dotazem, zda by souhlasili s tím, aby si Olomoucký kraj půjčil peníze a investoval je do vybraných oblastí rozvoje regionu. Otázka **Myslíte si, že by si Olomoucký kraj měl vzít úvěr pro následující účely?** rozdělila dotazované do dvou poměrně početných skupin. Názor na možnost přijetí úvěru Olomouckým krajem se dosti lišil v závislosti na jeho uvažovaném účelu. Nabízených cílových oblastí pro investici bylo pět: (1) výstavba nových obchvatů a rekonstrukce stávajících silnic, (2) modernizace a výstavba nových zařízení sociálních služeb, (3) rozvoj vzdělávání a školství, (4) dostupnost zdravotní péče, (5) budování protipovodňových opatření. Jestliže z jednotlivých výsledků vypočítáme střední hodnotu (aritmetický průměr), získáme

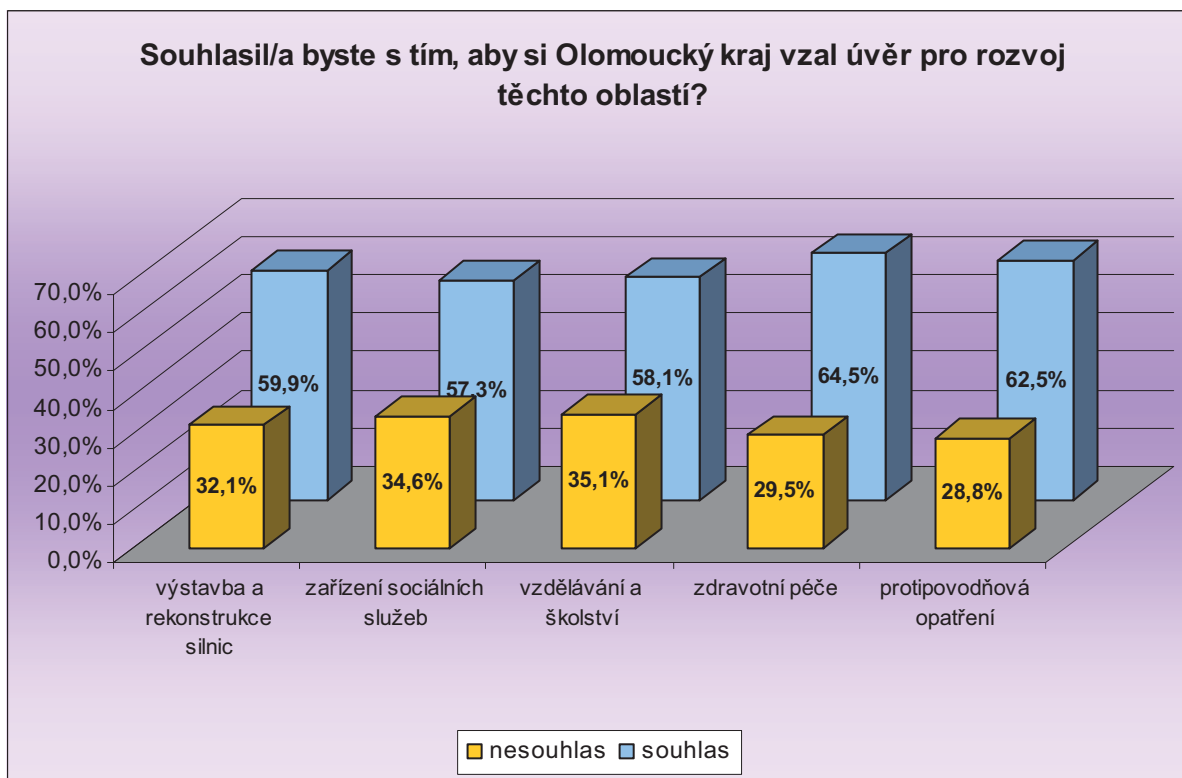
tak přesnější představu o tom, pro jakou procentuální část obyvatelstva je vůbec přijatelná myšlenka zadlužení Olomouckého kraje za účelem regionálního rozvoje: rozhodně přijatelná – 31,7 %; spíše přijatelná – 28,8 %. Celkově přijatelná by byla **pro 60,5 % občanů**.

Nejpřijatelnějším účelem zamýšleného úvěru byla dostupnost zdravotní péče (64,5 %), následovaná budováním protipovodňových opatření (62,5 %), výstavbou nových obchvatů a rekonstrukcí stávajících silnic (59,9 %), rozvojem vzdělávání a školství (58,1 %) a konečně modernizací a výstavbou nových zařízení sociálních služeb (57,3 %). Nejvíce odpůrců měla myšlenka zadlužení z důvodu rozvoje vzdělání a školství (35,1 %).

Myslíte si, že by si Olomoucký kraj měl vzít úvěr pro následující účely?

odpověď	Výstavba nových obchvatů a rekonstrukce stávajících silnic		Modernizace a výstavba nových zařízení sociálních služeb		Rozvoj vzdělávání a školství	
	počet	%	počet	%	počet	%
rozhodně ano	262	32,8	196	24,5	232	28,9
spíše ano	217	27,1	262	32,8	234	29,2
spíše ne	133	16,6	167	20,9	175	21,9
rozhodně ne	124	15,5	109	13,7	105	13,2
neodpověděl	6	0,7	5	0,6	8	1,0
neví	59	7,4	61	7,6	47	5,9
celkem	800	100	800	100	800	100

odpověď	Dostupnost zdravotní péče		Budování protipovodňových opatření	
	počet	%	počet	%
rozhodně ano	295	36,8	282	35,3
spíše ano	222	27,7	218	27,2
spíše ne	144	18,0	136	17,0
rozhodně ne	92	11,5	94	11,8
neodpověděl	5	0,6	6	0,7
neví	42	5,3	65	8,1
celkem	800	100	800	100

Tentokrát jsme se při analýze výsledků zaměřili primárně na jednotlivé socioekonomické parametry respondentů a snažili se u každého z nich vysledovat souvislost s pěti kladenými otázkami. Parametry, u nichž nebyla vysledována žádná viditelná souvislost, jsou vynechány. Pro zjednodušení jsme pět cílových oblastí rozvoje seřadili: (1) silnice, (2) sociální zařízení, (3) školství, (4) zdravotní péče, (5) protipovodňová opatření.

Je však třeba upozornit, že u nesouhlasných postojů nelze zcela jasně identifikovat zda jsou jejich příčinou oblasti, na které by úvěr měl jít, nebo zda je příčinou úvěr samotný. Nalezli jsme následující souvislosti:

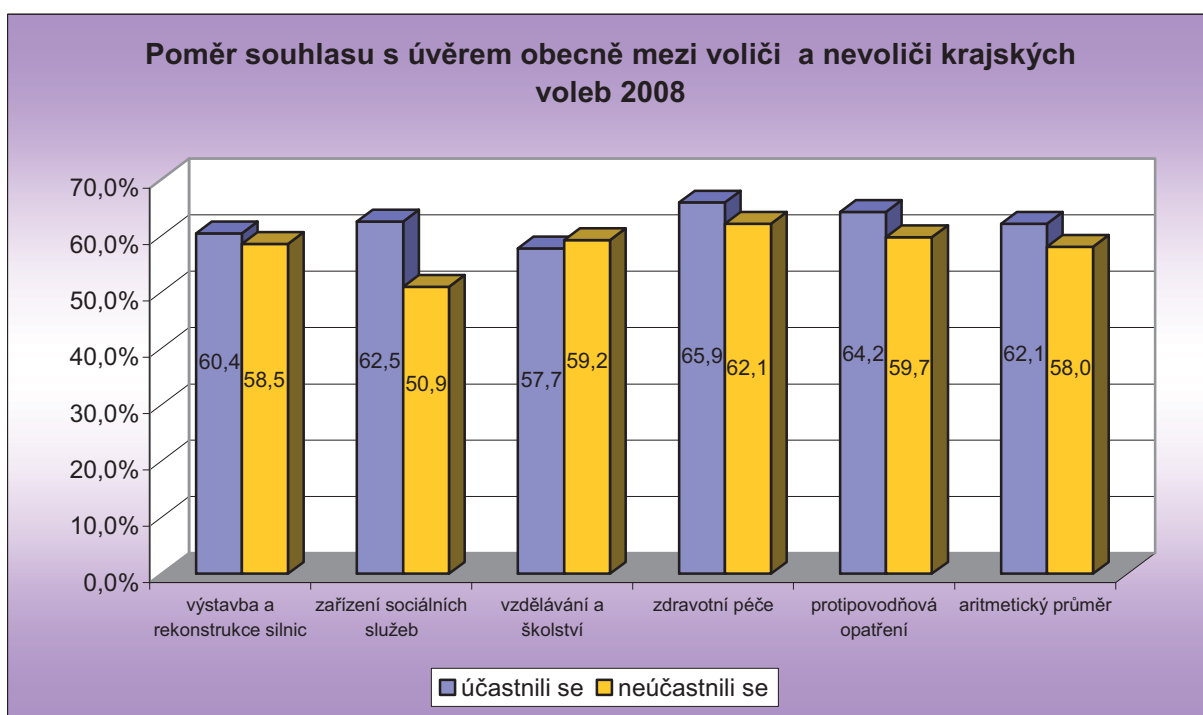
- (1) Úvěr na rozvoj silnic byl nejpřijatelnější pro respondenty se **spíše dobrou** (61,3 %) a ani dobrou, ani špatnou (60,6 %) životní úrovní domácnosti – respondenti s velmi dobrou (57,9 %) a špatnou (velmi 53,9 %, spíše 56,3 %) životní úrovní již byli v otázce zdrženlivější. Této oblasti investice byly více nakloněny **ženy** (61,6 %) než muži (58,4 %), kteří byli dokonce ještě větším rozdílem negativně vyhranění (muži 34,4 %, ženy 29,7 %). Nejvýrazněji investici do silnic podporovali **obyvatelé Přerovska** (79,6 %), nejméně pak Jesenicka (54,2 %) a Olomoucka (48,4 %). Mezi věkovými hranicemi pak lidé ze skupin **32 až 40 let** (65,3 %) a 41 až 50 let (62,3 %). Kupodivu negativně se k otázce stavěli lidé ve věku 26 až 31 let (52,6 %). Významný rozdíl byl rovněž mezi ekonomickými skupinami **zaměstnanci** (60,4 %), kteří společně s lidmi v **domácnosti nebo na mateřské dovolené** (64,8 %) nápad podporovali, a na druhé straně nezaměstnanými (53,8 %) a podnikateli (56,9 %), k návrhu spíše zaujímající zdrženlivý postoj.

- (2) Občané s **výraznější konfesí** (navštěvující bohoslužby v rozmezí několikrát za týden až několikrát za rok) byli pro investice do sociálních zařízení nakloněnější (průměrem 61,9 %) oproti nekonfesionálním (55,4 %). Opět to byly **ženy** (60,3 %), které reagovaly pozitivněji (oproti 54 % mužů), a opět **obyvatelé Přerovského okresu** (74,3 %), ve srovnání s nimiž byli nejzdrženlivější občané Jesenicka (44,1 %). Vůči této myšlence byli dle očekávání lépe naladěni lidé ve věku **51 až 62 let** (72,8 %) a 62 a více let (66,2 %). U příjmů domácnosti panovala ve vztahu k této otázce klesající tendence, tudíž nepřijatelnější byla pro respondenty s příjmy domácnosti **do 18 tisíc Kč** (66,7 %) a nejméně přijatelná pro ty s příjmy nad 75 tisíc Kč (44,2 %). A nakonec to byli **pracující důchodci** (72,8 %) a **lidé v domácnosti** (75,6 %), kteří v největší míře myšlenku investice úvěru do sociálních zařízení přijali – nejméně pak podnikatelé (45,3 %).
- (3) Nejvíce příznivců rozvoje školství z úvěru bylo ve skupině s **velmi špatnou** životní úrovní domácnosti (68 %). Rozdíl mezi muži (56,5 %) a **ženami** (59,7 %) byl tentokrát menší, avšak znovu ženy měly pozitivnější postoj. Největší počet podporovatelů této myšlenky jsme zaznamenali na **Přerovsku** (70 %), nejmenší na Šumpersku (51 %) a Jesenicku (45 %). Pozitivně se k otázce stavěli nejmladší respondenti – ve věku **18 až 25 let** (66,1 %) –, rezervovaně pak nejstarší – 63 a více let (51 %). Ve spojitosti s těmito výsledky lze odvodit, že nejvíce zastánců rozvoje školství byli **studenti** (70,2 %), nejméně jich bylo mezi podnikateli (55,4 %) a starobními důchodci (49,4 %).
- (4) Podobně jako v bodě druhém také rozvoj zdravotní péče měl větší zastání u obyvatel s **výraznější konfesí** (průměrem 67 % ku 61,3 %). Zase to byli občané **okresu Přerov** (75,9 %), mezi nimiž bylo zaznamenáno nejvíce pozitivních odpovědí. Opakem byli občané Olomoucka (59,9 %) a Prostějovska (58,5 %). Vzhledem k příjmovým kategoriím, respondenti spadající do skupiny **do 18 tisíc Kč** se k otázce stavěli nejprázdněji (69,4 %) v kontrastu se skupinami od 50 do 75 tisíc Kč (53,2 %) a nad 75 tisíc Kč (47,8 %). Nejvážnějšími zastánci myšlenky úvěru na rozvoj zdravotní péče byli podnikatelé a OSVČ (52,3 %), vůči nimž stáli pracující důchodci (71,4 %) a **osoby v domácnosti nebo na mateřské dovolené** (77,8 %).
- (5) Protipovodňová opatření nejvíce podporovali dotázaní s **velmi špatnou** životní úrovní domácnosti (75 %), opakem byli lidé na druhé straně spektra – s velmi dobrou úrovní (53,1 %). Mezi lidmi **silněji se identifikujícími s náboženstvím** bylo opět více kladných reakcí (průměrem 65,2 % oproti 58,8 %). Dále se opakovaly výsledky u předchozích otázek, poněvadž větší část kladných odpovědí byla získána od **žen** (64,2 %) než mužů (60,7 %) a na **Přerovsku** bylo už po několikáté evidován nejvyšší počet pozitivních ohlasů (77,2 %), což nejvíce kontrastovalo se situací v okrese Šumperk (51

%). A konečně nejvíce příznivců myšlenky úvěru na protipovodňová opatření spadalo do ekonomické skupiny pracující důchodci (72,7 %) a **lidé v domácnosti nebo na mateřské dovolené** (77,8 %). Nejméně jich bylo mezi podnikateli (47,7 %) a studenty (50 %).

Jestliže shrneme předchozí výsledky a použijeme je k dosažení obecného závěru, můžeme konstatovat, že nejvíce příznivců myšlenky založení úvěru na rozvoj některé z pěti oblastí žilo v okrese Přerov, s větší pravděpodobností to jsou lidé s výraznější konfesí, ženy a zároveň osoby v domácnosti či na mateřské nebo rodičovské dovolené, popř. pracující důchodce.

Posledním výsledkem je porovnání postoje mezi respondenty, kteří se účastnili voleb do krajských zastupitelstev v roce 2008 a nevoliči. Až na výjimku v případě otázky úvěru za účelem rozvoje vzdělávání a školství měla první skupina vždy o něco příznivější postoj k uvažované situaci. Nejmarkantnější rozdíl byl zaznamenán u oblasti modernizace a výstavby nových zařízení sociálních služeb (62,5 % ku 50,9 %). Výpočtem aritmetického průměru dvou pětic hodnot bylo zjištěno, že k obecné otázce, zda by si Olomoucký kraj měl vzít úvěr na rozvoj některých oblastí, se voliči vyjadřovali kladně o 4,1 % více než nevoliči.

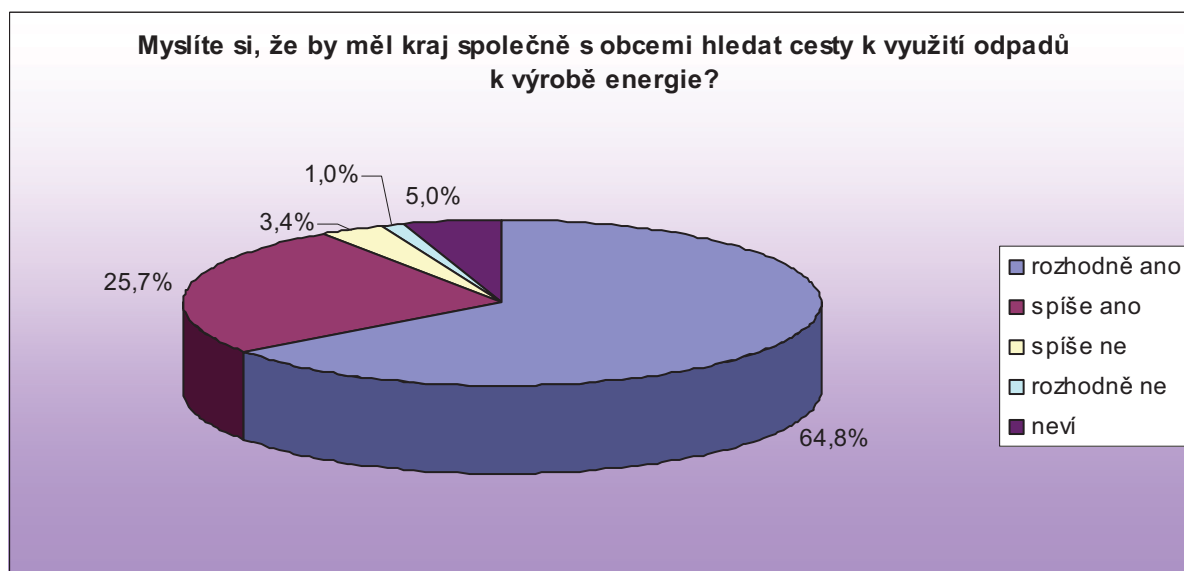
10. Otázka využívání odpadů k výrobě energie

Posledním dotazem jsme se zaměřili na názor ohledně možnosti využití odpadů k produkci energie. Na otázku **Myslíte si, že by kraj měl ve spolupráci s obcemi hledat cesty,**

jak využívat odpady k výrobě energie? jsme obdrželi reakce, jež byly v naprosté většině kladné: celých devět desetin dotázaných (90,5 %) s myšlenkou souhlasilo, přičemž 64,8 % bylo rozhodně pro. Proti nápadu se vyslovilo 4,4 % tázaných občanů a každý dvacátý (5 %) nebyl schopen či nechtěl odpovědět.

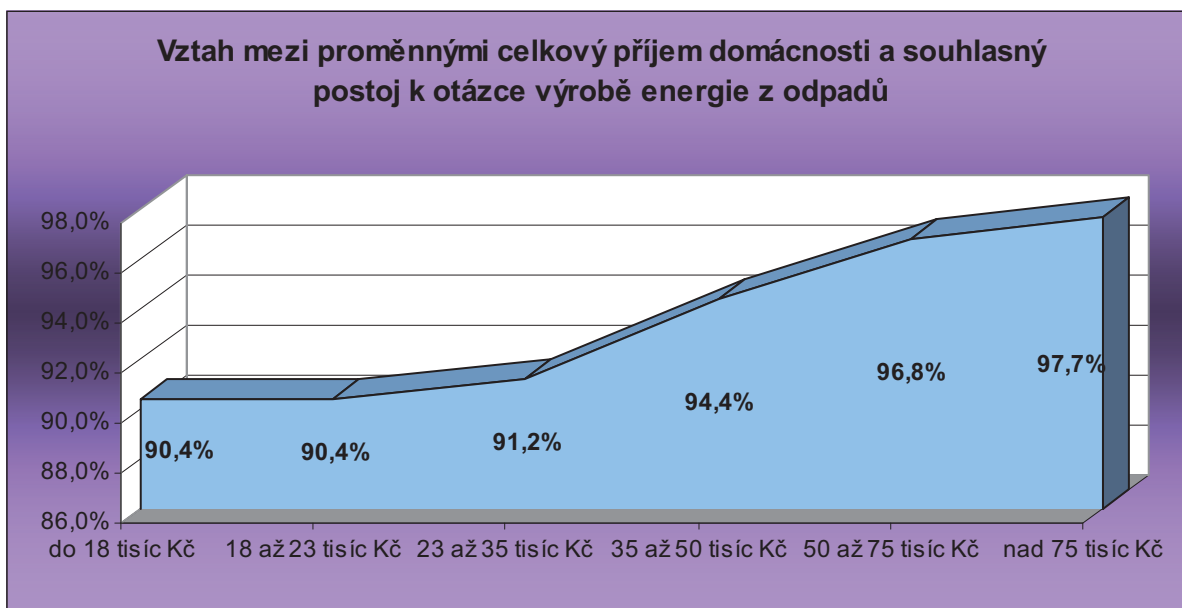
Myslíte si, že by kraj měl ve spolupráci s obcemi hledat cesty, jak využívat odpady k výrobě energie?

odpověď	počet odpovědí	procentuální podíl
rozhodně ano	518	64,8
spíše ano	206	25,7
spíše ne	27	3,4
rozhodně ne	8	1,0
neví	40	5,0
celkem	800	100

Socioekonomické parametry respondentů (vyjma životní úrovně domácnosti, pohlaví a věku) nám odhalily některé souvislosti. Lidé s výraznějším **projevem konfese** (navštěvující bohoslužby v rozmezí od několikrát týdně do několikrát ročně) byli spíše nedůvěřiví vůči myšlence výrobě energie z odpadů: průměrně s ní souhlasilo 81,3 procenta z nich, kdežto lidé bez výrazné konfesní identity měli pozitivnější přístup (90,6 %). Relativně nejvíce se tato myšlenka zamlouvala obyvatelům **okresu** Jeseník (96,7 %), postupně následovaní obyvateli okresu Prostějov (92,6 %), Přerov a Olomouc (91,2 %) a nakonec Šumperk (83,1 %), kde se záporně vyslovilo 12,2 procenta dotázaných.

Parametr **celkový příjem domácnosti** měl zřejmě značný vliv na formování postoje v otázce využívání odpadů k produkci energie. Se zvyšujícím se příjmem se zvyšoval také počet kladných odpovědí: v kategorii do 18 tisíc Kč byla zaznamenán minimální počet souhlasných odpovědí (90,4 %), zatímco v kategorii nad 75 tisíc Kč maximální počet (97,7 %).

Pokud jde o **nejvyšší dosažené vzdělání**, nejmenší podporu měla myšlenka zpracovávání odpadů v energii u obyvatel se základním (82,2 %) a naopak s vysokoškolským vzděláním (87,2 %). U těchto krajních kategorií se však může jednat o odlišnou příčinu tohoto postoje. Největší byla v kategoriích vyučen a střední s maturitou (92,8 %) a vyučen a střední bez maturity (91,6 %). Za zmínku stojí fakt, že nejvíce odpůrců měla myšlenka u lidí s vysokoškolským vzděláním, z nichž téměř každý desátý takovéto aktivity odmítl (9,2 %). Posledním analyzovaným parametrem bylo **ekonomické postavení** respondentů, které odhalilo nejnižší míru kladných reakcí u nezaměstnaných (84,3 %) a starobních důchodců (87,4 %). Naopak největšími příznivci byli zaměstnanci (92,5 %) a studenti (91 %).

11. Vnímání důležitosti oblastí aktivit Olomouckého kraje

Respondentům průzkumu jsme nabídli k posouzení patnáct problematik odlišných témat. Tyto problematiky byly prezentovány jako oblasti potenciálních aktivit Krajského úřadu Olomouckého kraje, přičemž každý dotázaný měl příležitost uvést své subjektivní hodnocení naléhavosti, s níž by měli krajští politici k jednotlivým oblastem přistupovat. Vznikl tak žebříček sestavený z oblastí správy kraje podle priority veřejnosti. Každému z patnácti okruhů mohl respondent přisoudit známku v rozmezí 1 až 10 bodů (vzestupně vzhledem k důležitosti). Okruhem, který byl ohodnocen nejvyšší průměrnou známkou, byla problematika zaměstnanosti, resp. nezaměstnanost (8,8 bodů). Na druhé a třetí místa respondenti umístili, s výrazným odstupem jednoho bodu oproti prvnímu, bezpečnost a omezení kriminality (7,8) a dostupnost zdravotní péče (7,7). Naopak nejnižší hodnocení dostaly podpora sportovních aktivit (6,0) a cestovní ruch (5,8).

Důležitost problému, jímž by se měl Olomoucký kraj zabývat

problematika	průměrná hodnota
Zaměstnanost	8,8
Bezpečnost a omezení kriminality	7,8
Dostupnost zdravotní péče	7,7
Kvalita vzdělávání, školství	7,4
Výstavba obchvatů, rekonstrukce silnic	7,4
Budování protipovodňových opatření	7,3
Podpora veřejné dopravy	7,0
Sociální služby	6,8
Modernizace a výstavba zařízení sociálních služeb	6,8
Dopravní obslužnost	6,7
Podpora místních a regionálních podnikatelů	6,4
Kultura a památková péče	6,3
Nedostatek zeleně a ochrana ŽP	6,2
Podpora sportovních aktivit	6,0
Cestovní ruch	5,8

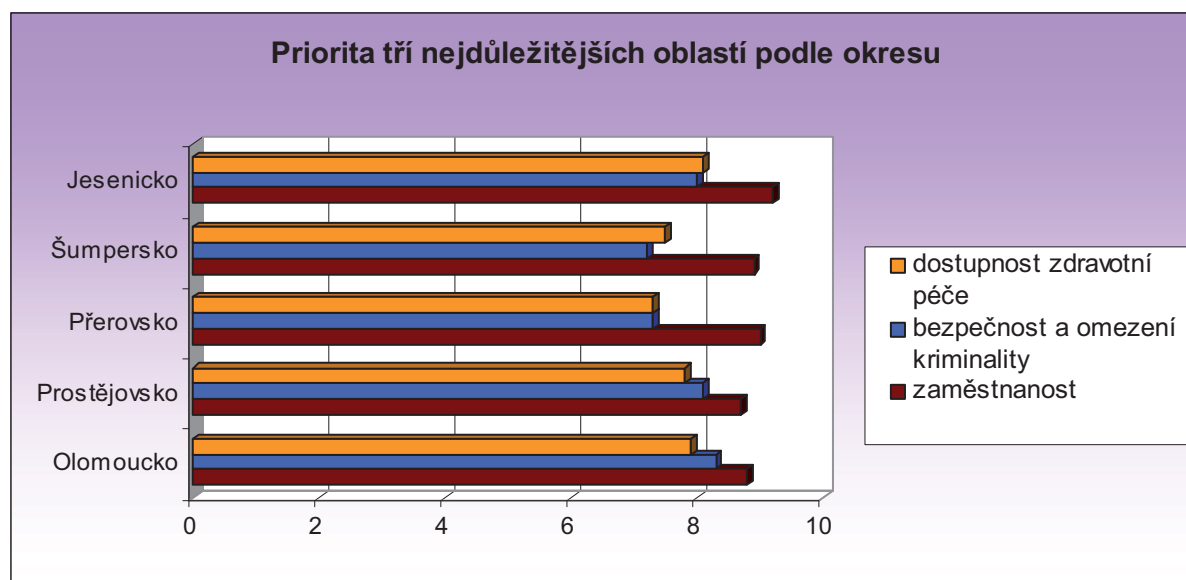
V roce 2007 byli respondenti dotázáni, „kterou oblastí by se měl Olomoucký kraj nejnaléhavěji zabývat. Metodika se od našeho průzkumu lišila, respektive výsledky byly zaznamenány v procentuální podpoře, nikoliv bodové stupnici jako v průzkumu 2011. Respondenti uvedli tyto priority:

Problematika (rok 2007)	podpora v %
Zdravotnictví	50,6
Životní prostředí	38,1
Doprava	35,0
Sociální věci	25,4
Bydlení	22,6
Vzdělání	17,7
Kultura	14,0
Sport	12,6
Cestovní ruch	12,5
Památková péče	9,9
Jiné	4,0

Při pohledu dotázaných v závislosti na jejich bydlišti jsme zjistili drobné odlišnosti ve vnímání naléhavosti v jednotlivých **okresech**. Problematika zaměstnanosti měla nejvyšší prioritu ve všech pěti okresech, přičemž hodnocení se napříč okresy lišilo jen minimálně: jako naprostá priorita je vnímána v okrese Jeseník (9,2), dále na Přerovsku (9,0), Šumpersku (8,9), Olomoucku (8,8) a nakonec na Prostějovsku (8,7). Bezpečnosti a omezení kriminality byla přisuzována nejvyšší důležitost respondenty na Olomoucku (8,3), Prostějovsku (8,1) a Jesenicku (8,0). Oproti tomu na Přerovsku (7,3) a Šumpersku (7,2) bylo bodové ohodnocení

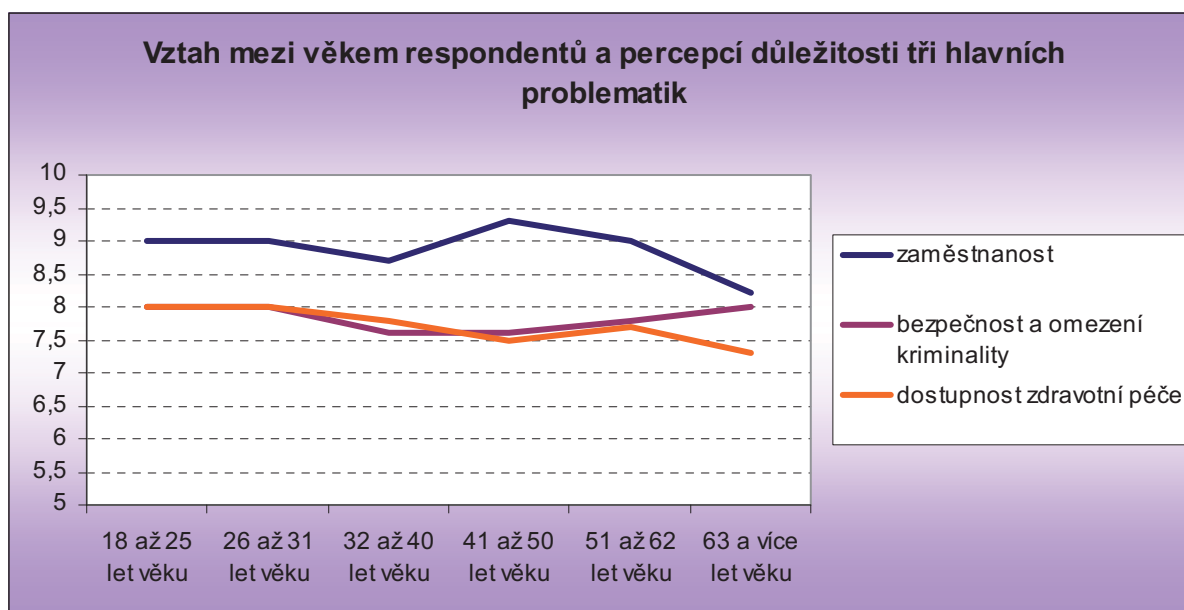
výrazně nižší. Dostupnost zdravotní péče je nejpalčivějším problémem v okrese Jeseník (8,1). Rovněž v okresech Olomouc (7,9) a Prostějov (7,8) bylo bodování vysoké. Naopak občané Šumperska (7,5) a Přerovska (7,3) udělili této problematice bodů výrazně méně.

odpověď	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk	Jeseník
Zaměstnanost	8,8	8,7	9,0	8,9	9,2
Bezpečnost a omezení kriminality	8,3	8,1	7,3	7,2	8,0
Dostupnost zdravotní péče	7,9	7,8	7,3	7,5	8,1
Kvalita vzdělávání, školství	7,4	7,4	7,0	7,5	7,8
Výstavba obchvatů, rekonstrukce silnic	7,0	7,6	8,0	7,2	7,6
Budování protipovodňových opatření	7,6	7,4	7,2	6,5	7,4
Podpora veřejné dopravy	7,3	6,8	6,4	7,0	7,4
Sociální služby	6,8	6,9	6,6	6,8	6,4
Modernizace a výstavba zařízení sociálních služeb	7,0	6,9	6,8	6,9	6,1
Dopravní obslužnost	6,6	6,6	6,7	6,7	7,2
Podpora místních a regionálních podnikatelů	6,0	6,0	6,6	6,8	7,4
Kultura a památková péče	6,2	6,5	6,0	6,4	6,4
Nedostatek zeleně a ochrana ŽP	6,2	6,4	6,2	6,5	5,7
Podpora sportovních aktivit	6,0	5,9	5,0	5,6	6,0
Cestovní ruch	5,8	6,0	5,7	5,3	6,7

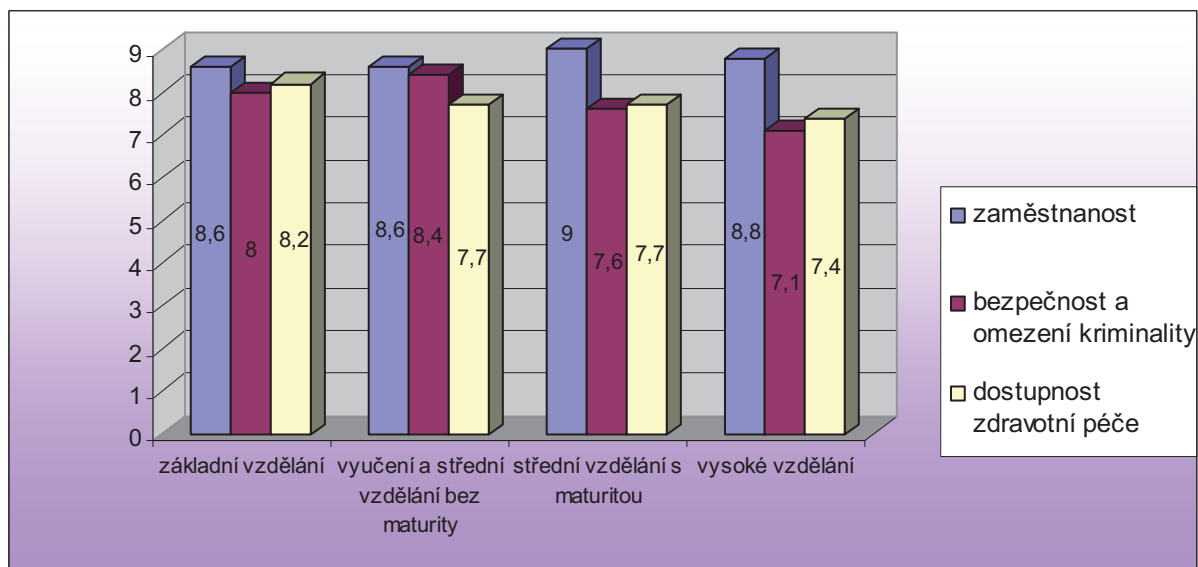

Následně jsme se soustředili na vnímání naléhavosti problémů z hlediska vybraných proměnných. Věk respondentů hrál při posuzování naléhavosti důležitou roli. Jestliže

posoudíme odlišná vnímání tří oblastí, jimiž by se Krajský úřad měl podle veřejnosti zabývat prioritně, dojdeme ke zjištění, že problematika zaměstnanosti byla nejvíce vyzdvihována lidmi ve věku 41 až 50 let (9,3), nejméně pak ve věku 63 a více let (8,2). Bezpečnosti a omezení kriminality přisuzovali poměrně nejvyšší prioritu mladí – 18–25 let a 26–31 let (shodně 8,0) – a zároveň nejstarší respondenti – 63 a více let (8,0). U dostupnosti zdravotní péče pak byl vysledován klesající trend se zvyšujícím se věkem: zatímco obyvatelé ve věku 18–25 a 26–31 let vnímali naléhavost více (shodně 8,0), senioři ve skupině 63 a více let hodnotili tuto problematiku méně naléhavě (7,3).

Nejvyšší dosažené vzdělání dotázaných jako rozlišující proměnná ukázalo poněkud protichůdné tendence. U problematiky zaměstnanosti byl ve vztahu ke vzdělání zjištěn zvyšující se trend: lidé se základním vzděláním a vyučením a se středním bez maturity (shodně 8,6) udělovali méně prioritních bodů ve srovnání s lidmi se středním s maturitou (9,0) a vysokoškolským (8,8). Rozdíly však nejsou zásadní. V případě druhé posuzované oblasti – bezpečnosti a omezení kriminality – byl trend ve vnímání naléhavosti opačný, neboli sestupný. Zatímco občané se základním vzděláním (8,0) a vyučením a se středním bez maturity (8,4) považují tuto problematiku za vyšší prioritu, zbylé dvě skupiny – střední s maturitou a vysokoškolské – jí věnovali výrazně méně prioritních bodů (7,6, resp. 7,1). Stejně tomu bylo v případě dostupnosti zdravotní péče: čím vyšší stupeň dokončeného vzdělání, tím méně bodů bylo přiděleno.

Posledním ukazatelem bylo **ekonomické postavení** dotázaných. Oblasti zaměstnanost byla udělena nejvyšší priorita nezaměstnanými (9,5) a lidmi v domácnosti a na mateřské dovolené (9,5). V poměru k ostatním skupinám tato oblast méně naléhavě vnímána studenty (8,5) a starobními důchodci (8,2). U všech skupin ovšem zůstala na prvním místě žebříčku. Druhý problém – omezení kriminality – byl nejvíce vnímán lidmi v domácnosti (8,3) a starobními důchodci (8,1). Relativně nejmenší počet bodů jí přidělili pracující důchodci (7,4) a zaměstnanci bez ohledu na typ úvazku (7,7). Dostupnost a kvalita zdravotní péče vykazovala poměrně zajímavé výsledky, protože pracující důchodci (6,8), starobní důchodci (7,6) a lidé v domácnosti a na mateřské či rodičovské dovolené (7,4) vnímají tento problém překvapivě méně naléhavě (společně s nezaměstnanými s průměrem 7,4 bodu) než podnikatelé (8,0) a studenti (7,9).

ekonomické postavení	Zaměstnanost	Bezpečnost a omezení kriminality	Dostupnost zdravotní péče, kvalita
Zaměstnanec	9,0	7,7	7,8
Podnikatel, OSVČ	9,2	7,8	8,0
Nezaměstnaný	9,5	7,8	7,4
Student	8,5	7,8	7,9
Pracující důchodce	8,9	7,4	6,8
Důchodce	8,2	8,1	7,6
V domácnosti, na mateřské	9,5	8,3	7,4
Jiné	9,4	7,5	7,0